

Lesnická
a dřevařská
fakulta

Mgr. Miroslava Tkadlecová, Ph.D.

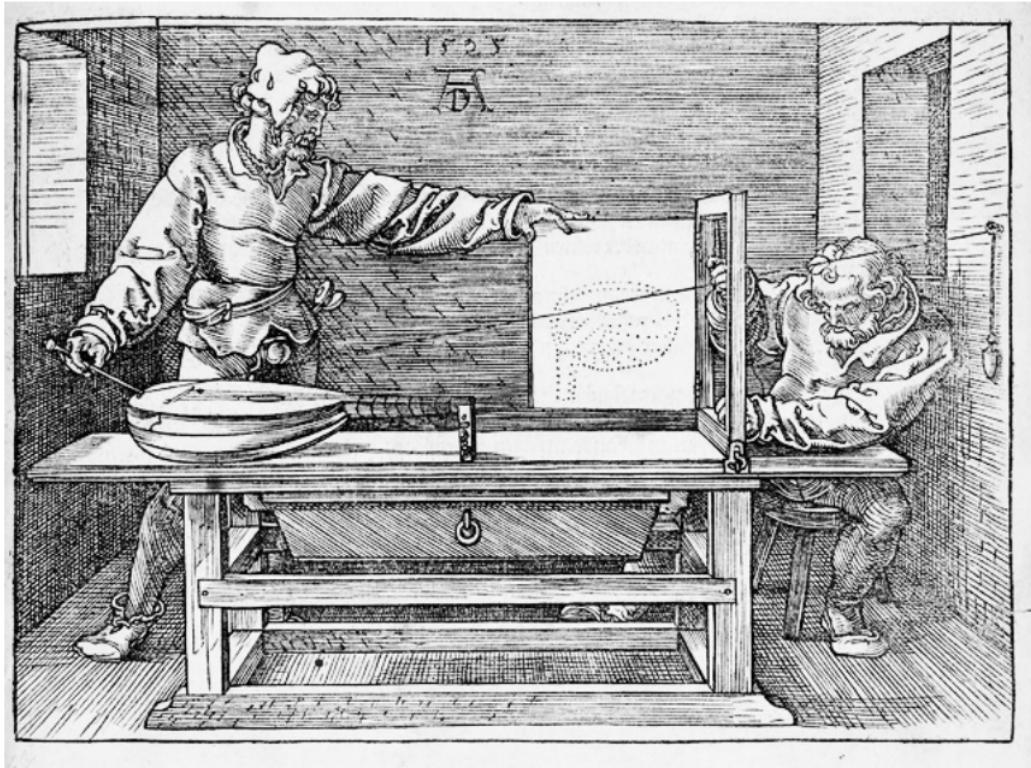
Konstruktivní geometrie & Deskriptivní geometrie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podpořeno projektem Průřezová inovace studijních programů Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU v Brně (LDF) s ohledem na disciplíny společného základu <http://akademie.ldf.mendelu.cz/cz> (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0021) za přispění finančních prostředků EU a státního rozpočtu České republiky.

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA

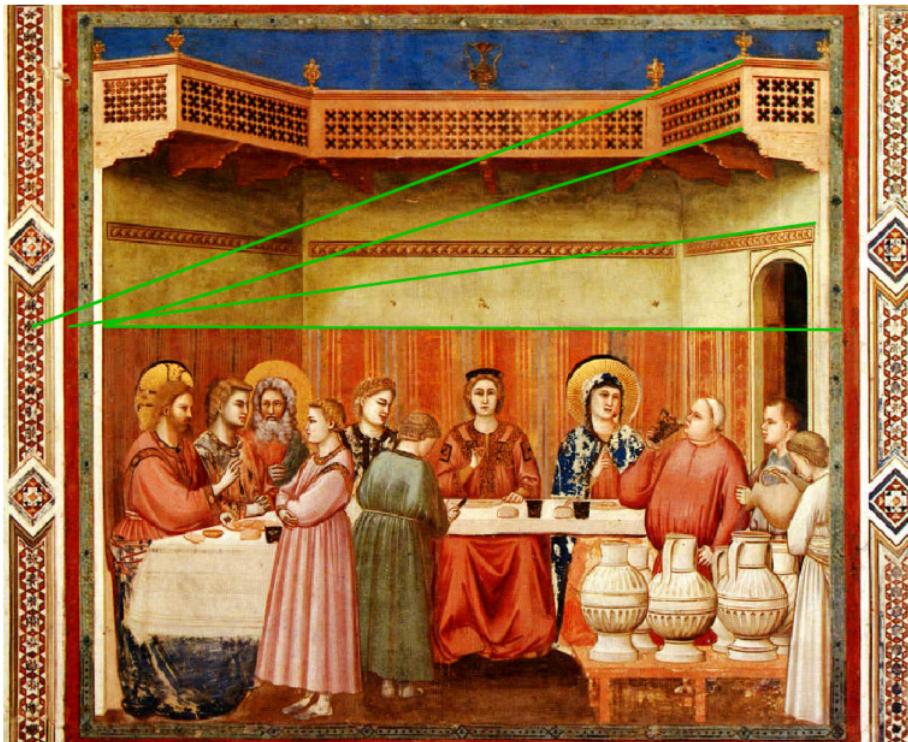

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

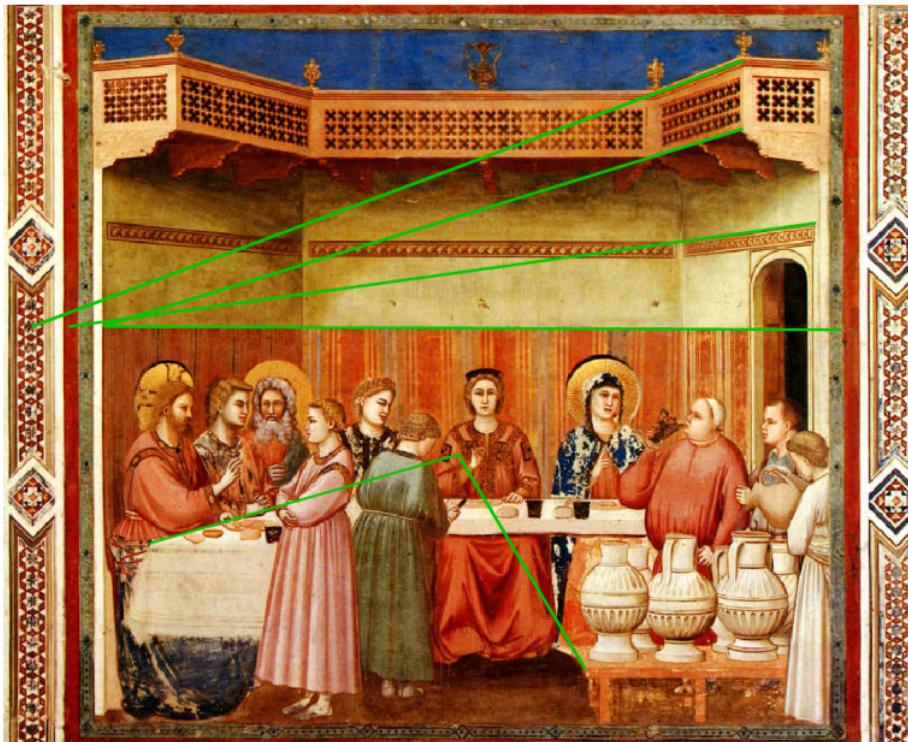
Giotto di Bondone (?1266 - 1337)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

Giotto di Bondone (?1266 - 1337)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

Giotto di Bondone (?1266 - 1337)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

Ambrogio Lorenzetti (1290 – 1348)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

Ambrogio Lorenzetti (1290 – 1348)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

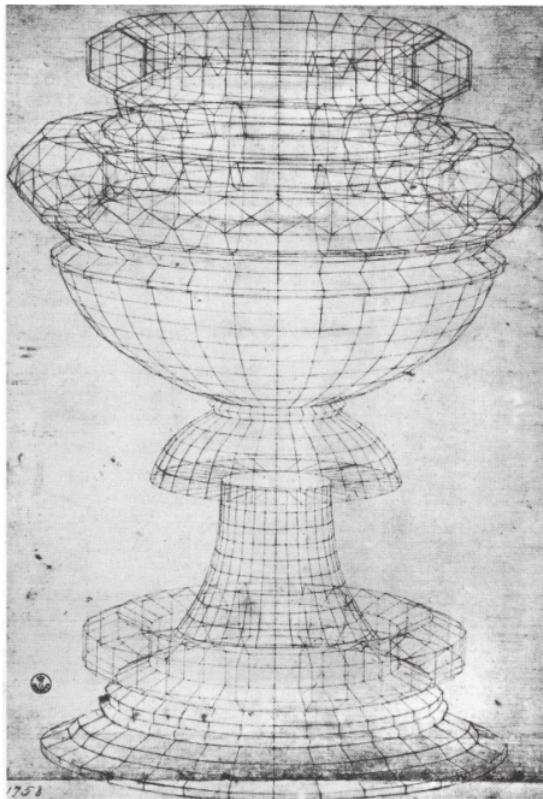
Ambrogio Lorenzetti (1290 – 1348)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

Jan van Eyck (?1390 - 1441)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

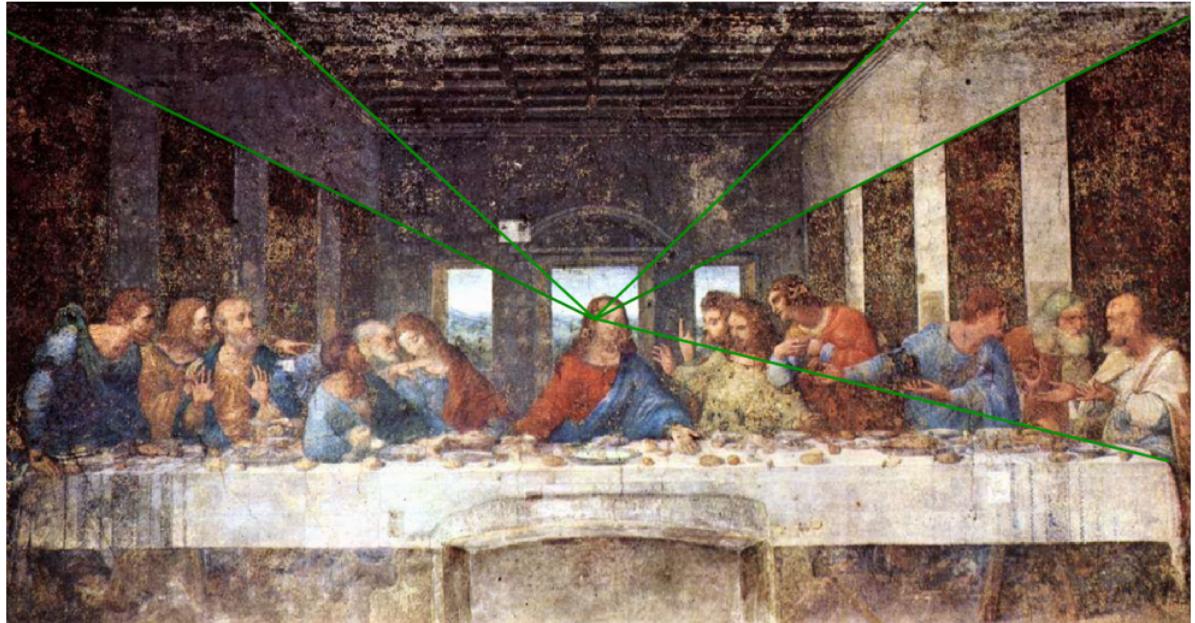

Paolo di Donno ("Ucello") (?1390 - 1441)

"O'che dolce cosa l'questa prospecttiva "

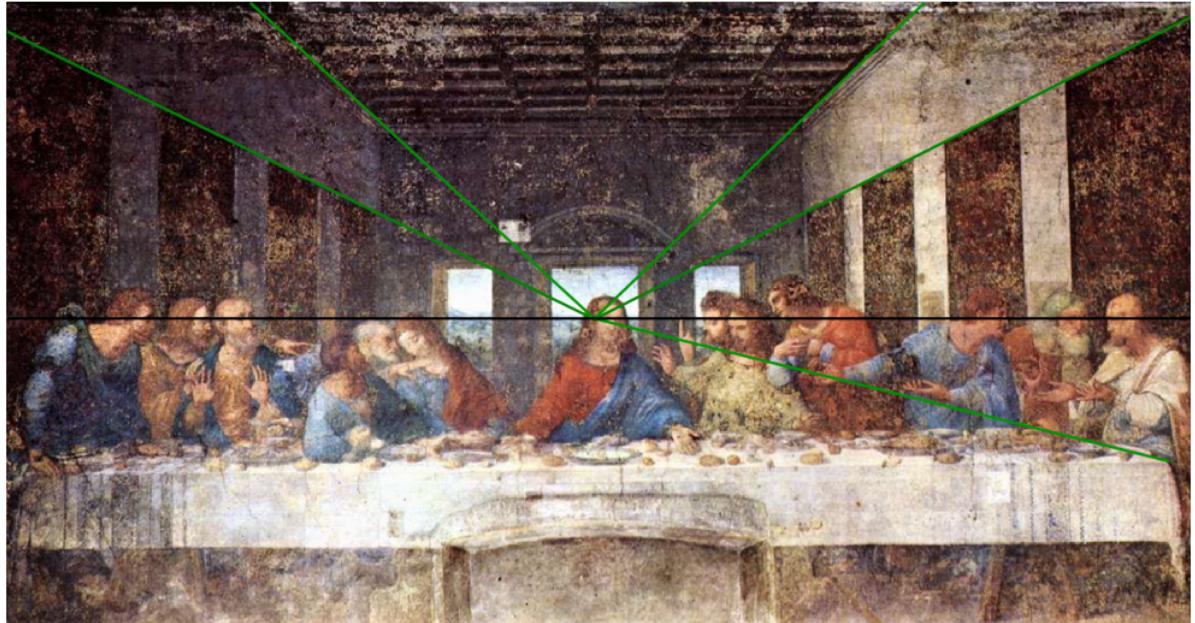
"Nevíš, jak je ta perspektiva krásná "

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA V UMĚNÍ

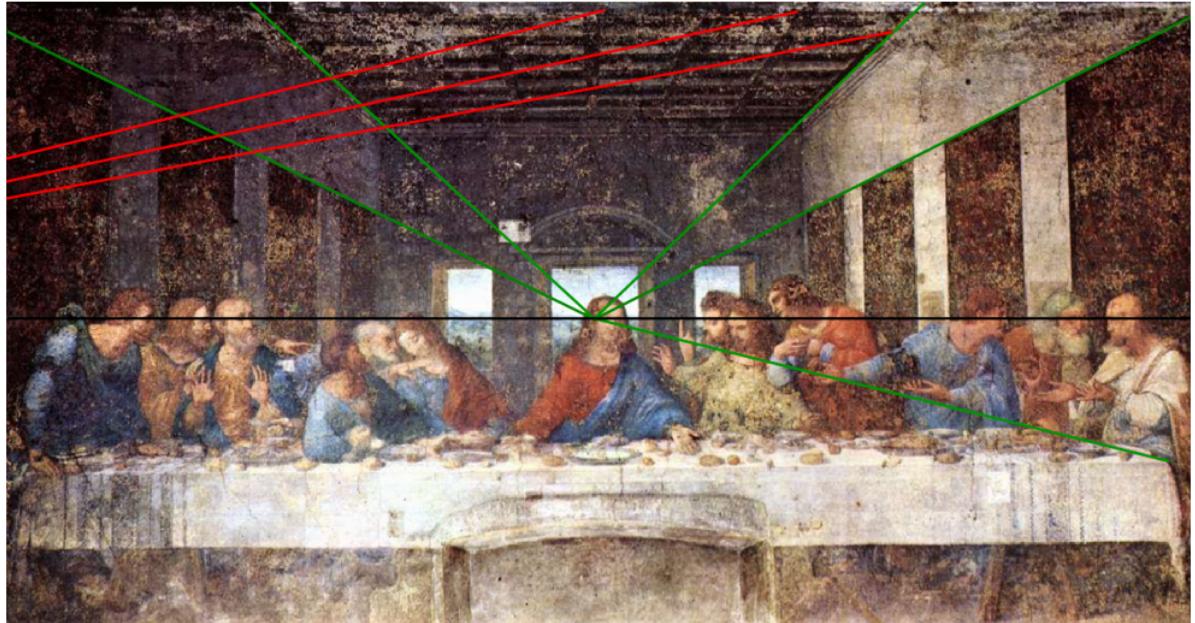
Leonardo da Vinci (1452 - 1519)

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA V UMĚNÍ

Leonardo da Vinci (1452 - 1519)

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA V UMĚNÍ

Leonardo da Vinci (1452 - 1519)

POČÁTKY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY V UMĚNÍ

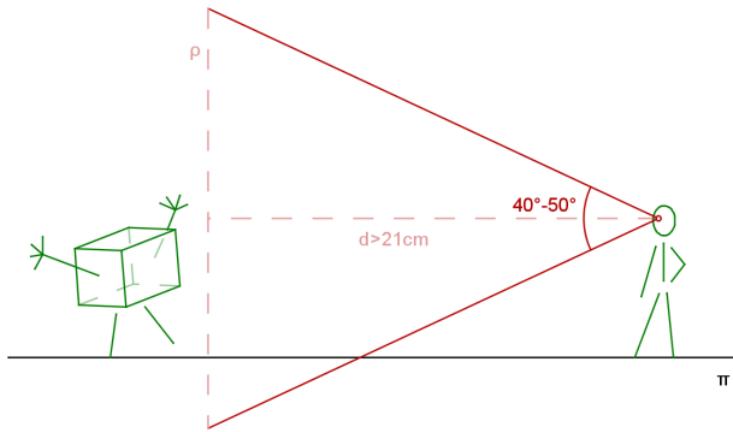
*Whoever makes a Picture, without the Knowledge of PERSPECTIVE
will be liable to such Absurdities as are shewn in this Frontispiece.*

William Hogarth (1697 – 1764)

LINEÁRNÍ PERSPEKTIVA

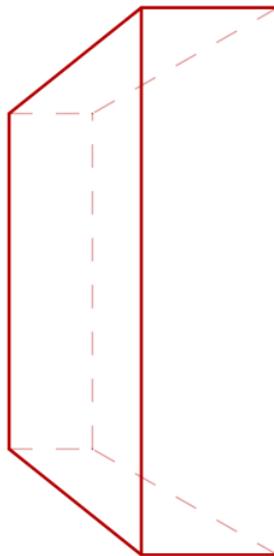
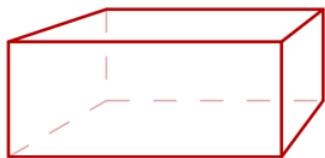
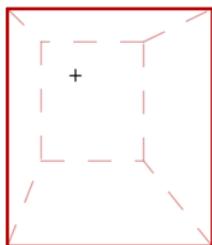
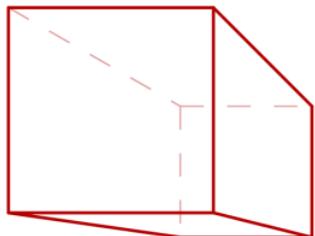
Lineární perspektiva je středové promítání, které splňuje následující vlastnosti:

- pozorovaný objekt leží uvnitř rotační kuželové plochy, která má vrchol ve středu promítání, osu kolmou k průmětně ρ a vrcholový úhel v rozmezí 40° až 50°
- pozorovatel je od objektu vzdálen alespoň 21cm
- je dána pevná vodorovná rovina π , na které leží pozorovaný předmět a většinou i pozorovatel

TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

- jednoúběžníková (průčelná)

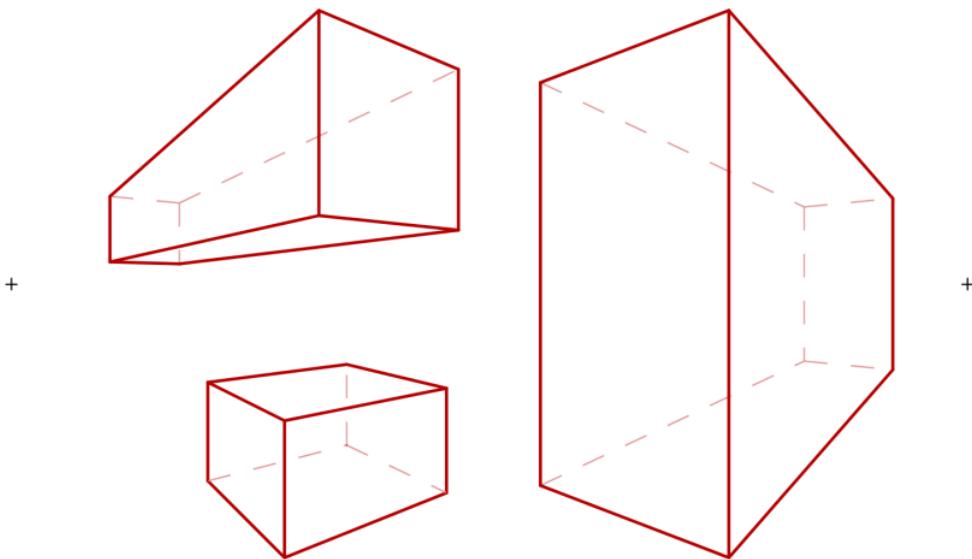
TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

- jednoúběžníková (průčelná)

TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

- dvojúběžníková (nárožní)

TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

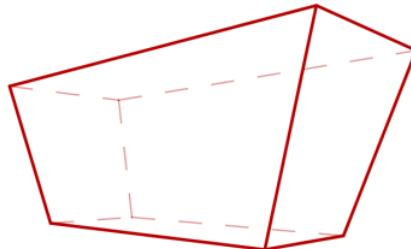
- dvojúběžníková (nárožní)

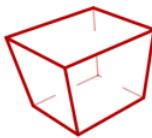
TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

- trojúběžníková

+

+

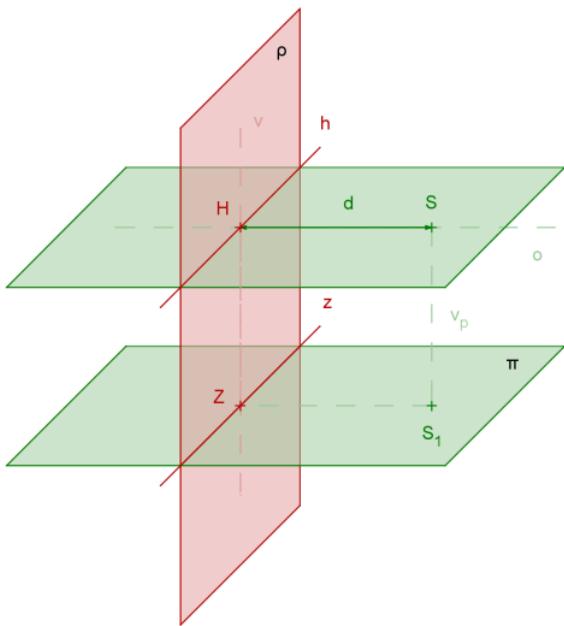
+

TYPY LINEÁRNÍ PERSPEKTIVY

- trojúběžníková - ptačí perspektiva

POJMY

S ... střed promítání (oko perspektivy)

π ... základní rovina - vodorovná rovina

ρ ... perspektivní průmětna

o ... osa perspektivy - jde okem S kolmo k průmětně ρ

H ... hlavní bod - $o \cap \rho$, úběžník tzv. hloubkových přímek (kolmých k π)

S_1 ... stanoviště - kolmý průmět oka S do základní roviny

z ... základnice - $\pi \cap \rho$

v ... hlavní vertikála - leží v ρ a prochází hlavním bodem H kolmo k základnici z

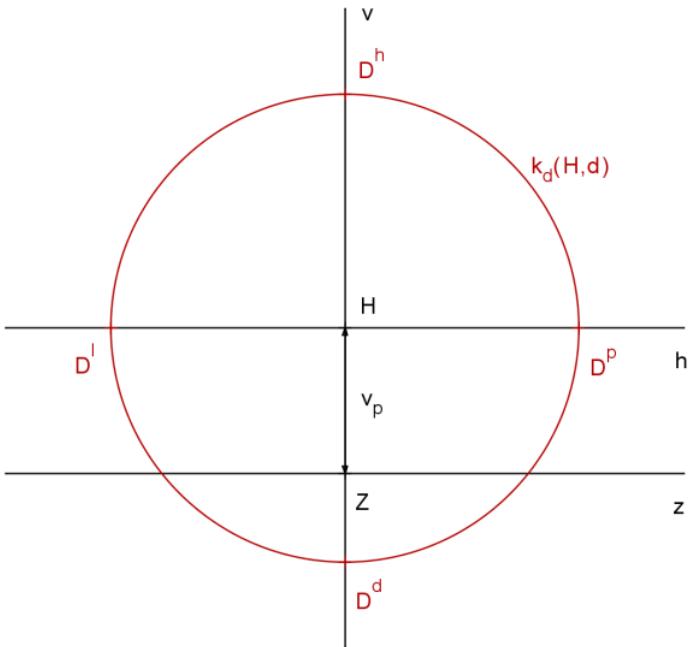
Z ... základní bod - $v \cap z$

π' ... obzorová rovina - jde okem S rovnoběžně se základní rovinou π

h ... horizont - $\pi' \cap \rho$, úběžnice vodorovných rovin (rovnoběžných s π)

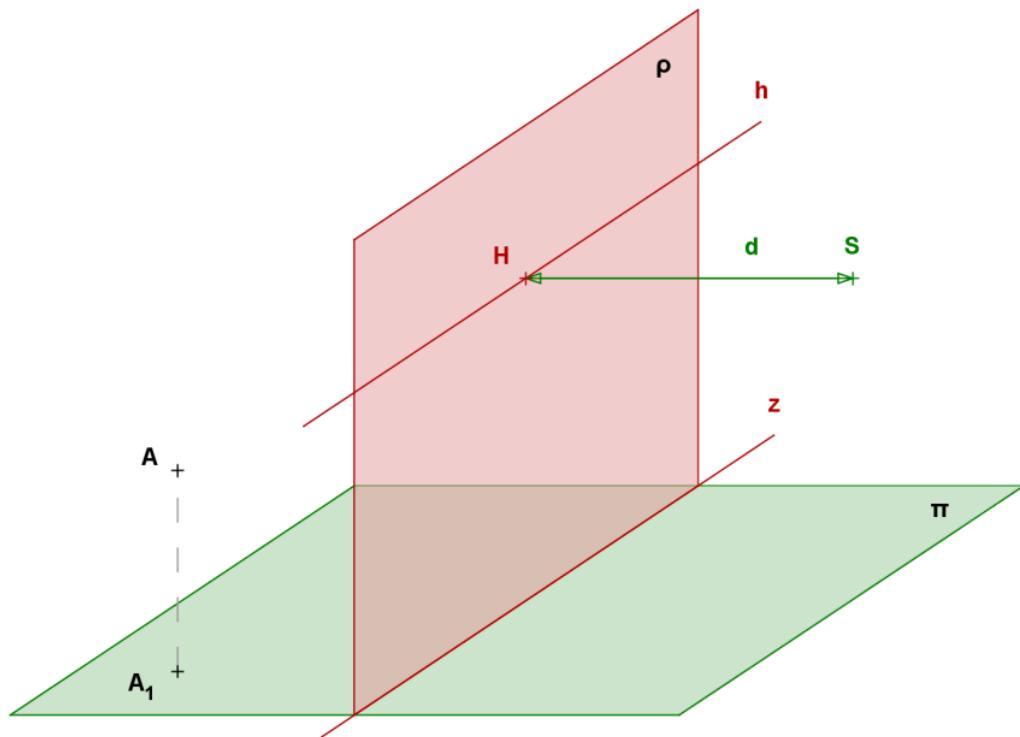
$w = |S\pi|$ ... výška perspektivy - výška oka S nad základní rovinou π

ZPŮSOB ZADÁNÍ

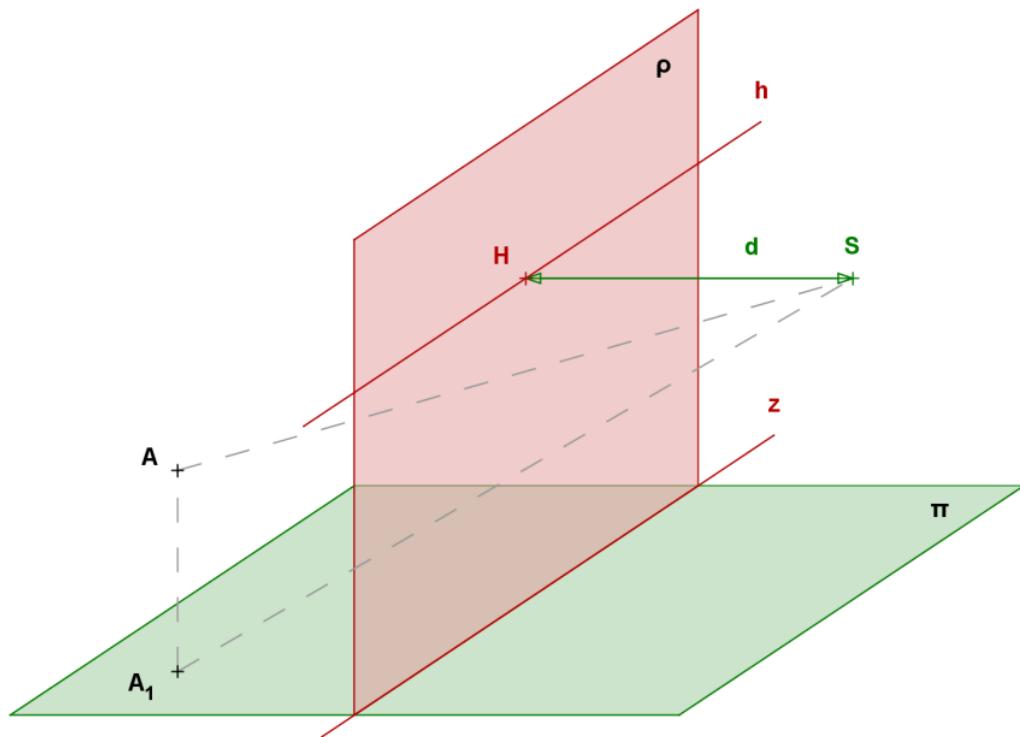

- Lineární perspektivu většinou zadáváme základnicí z , horizontem h , hlavním bodem H a distancí d
- Distance může být určena takzvanou distanční kružnicí o středu H a poloměru d , nebo pomocí jednoho z prusečíků této kružnice s horizontem či hlavní vertikálou
- $D_p, D_l, D_h, D_d \dots$ pravý, levý, horní a dolní distančník - leží na horizontu h a hlavní vertikále v ve vzdálenosti distance d od hlavního bodu H , jsou to úběžníky významných směrů, jež mají od perspektivní průmětny odchylku 45°

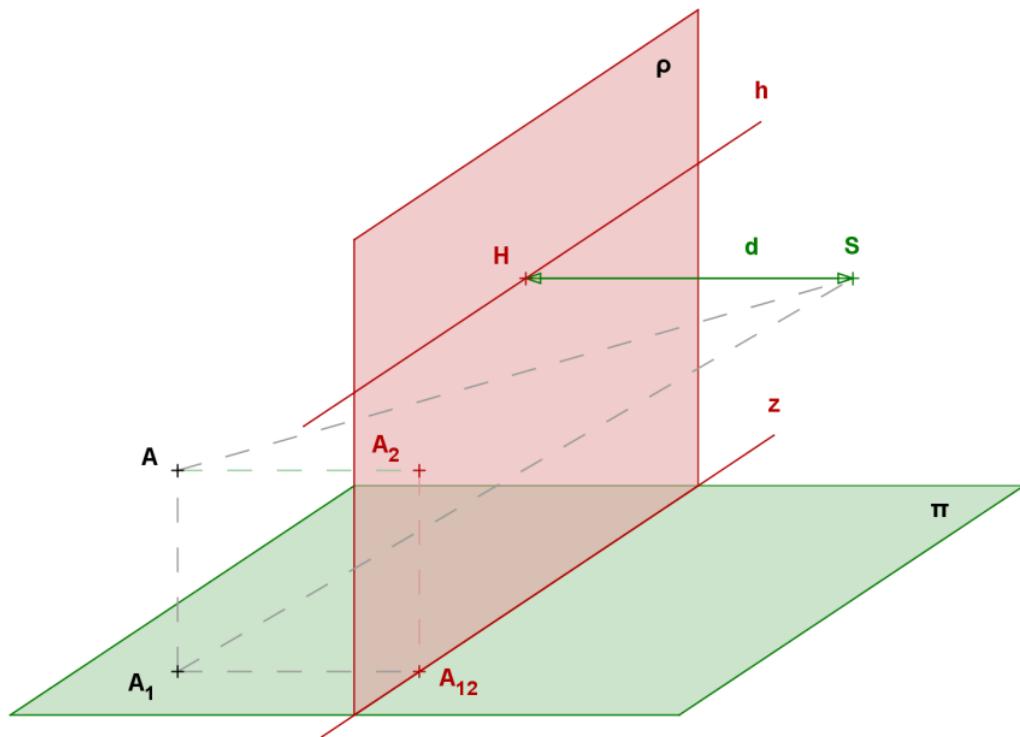
ZOBRAZENÍ BODU

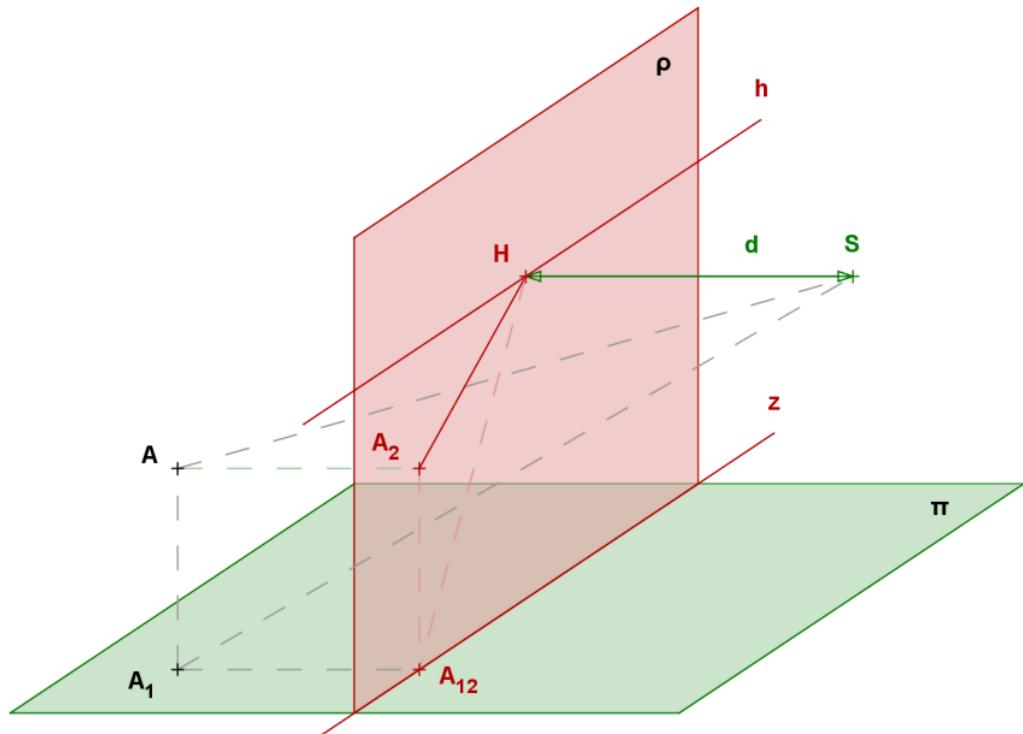
ZOBRAZENÍ BODU

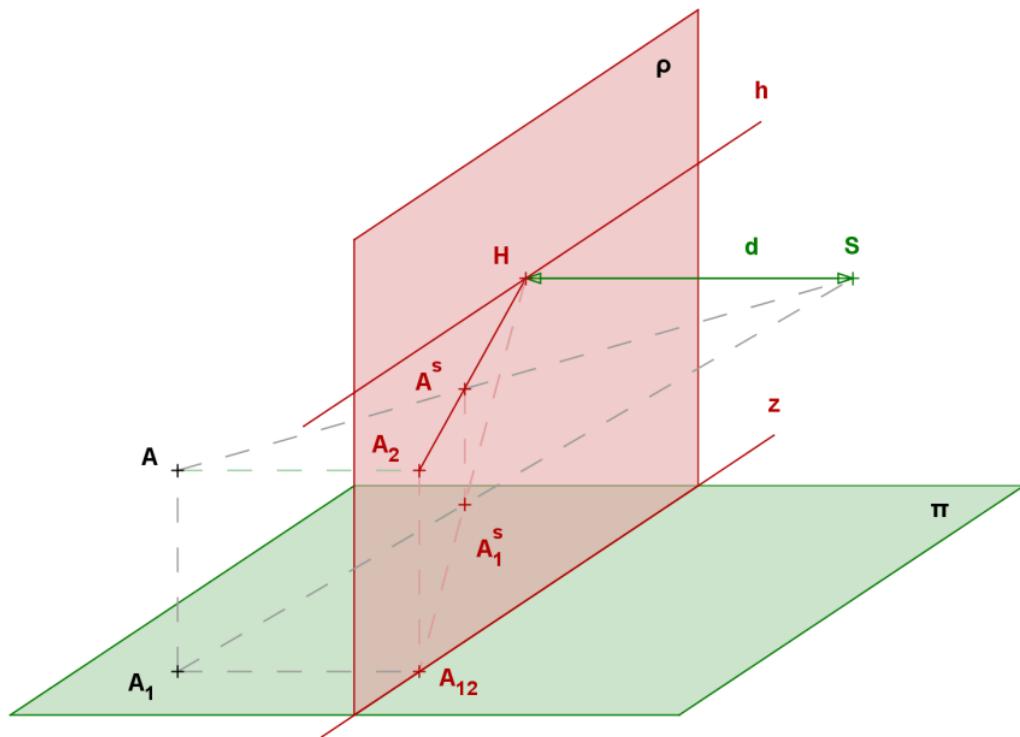
ZOBRAZENÍ BODU

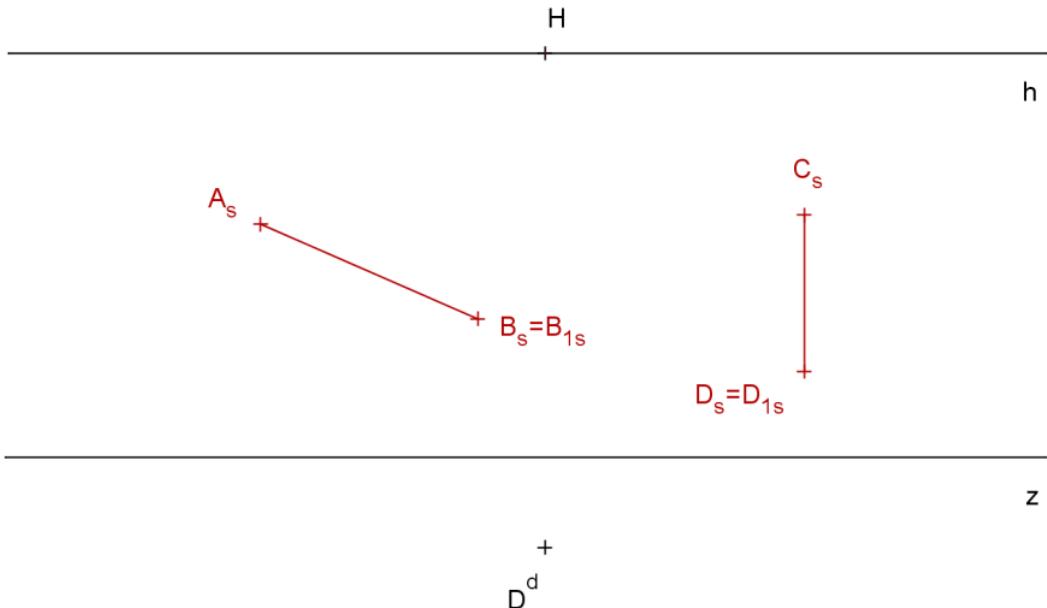
ZOBRAZENÍ BODU

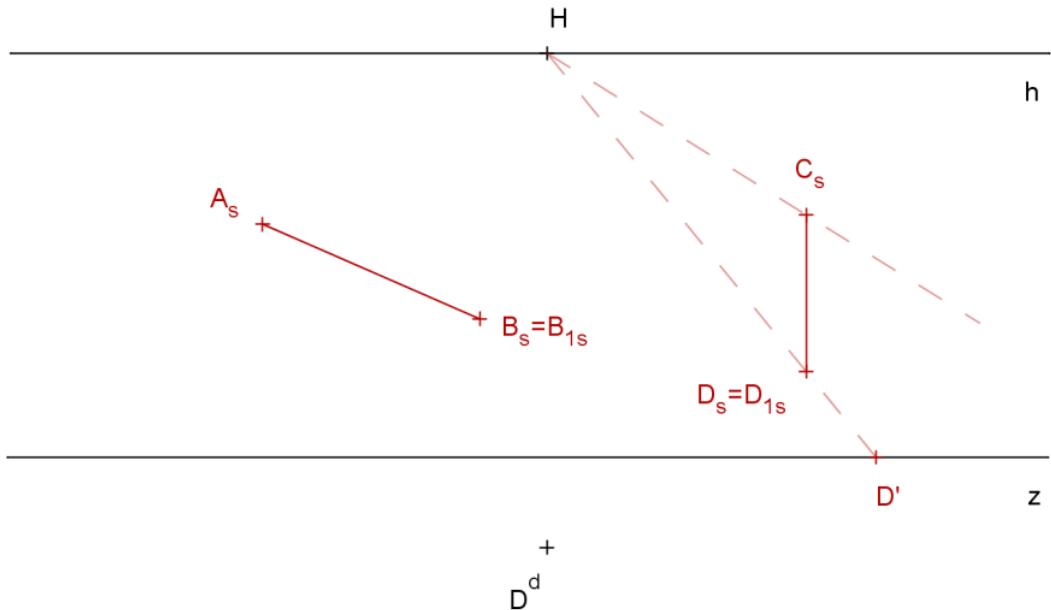
ZOBRAZENÍ BODU

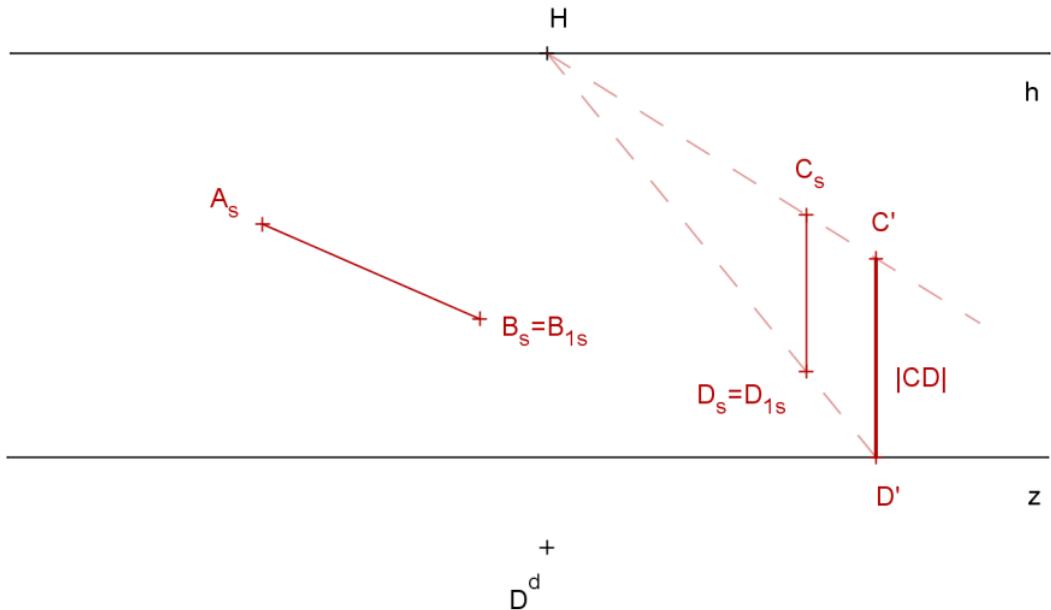
VELIKOST ÚSEČKY LEŽÍCÍ VE FRONTÁLNÍ ROVINĚ

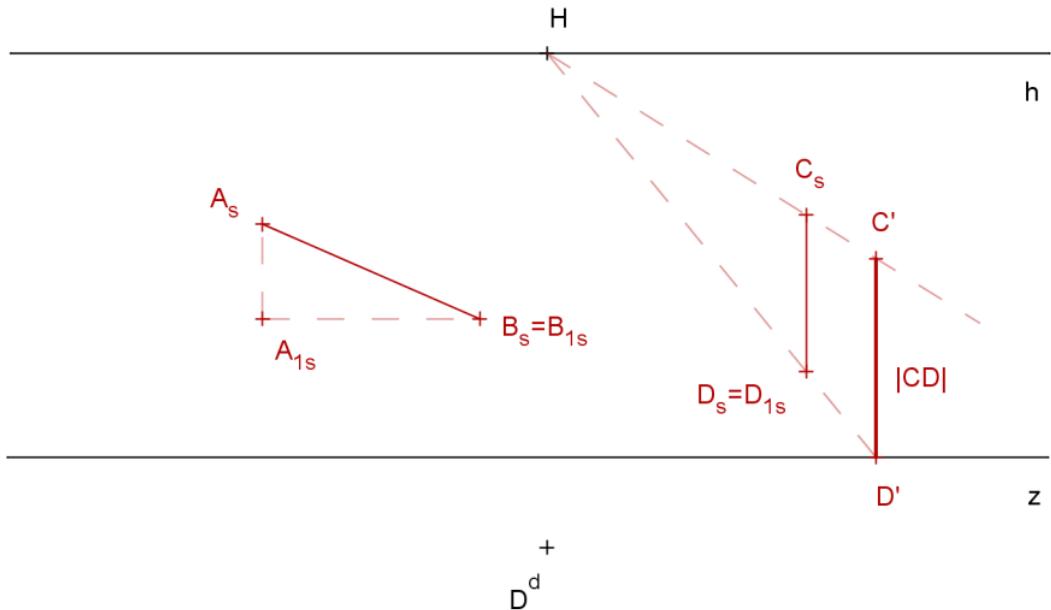
VELIKOST ÚSEČKY LEŽÍCÍ VE FRONTÁLNÍ ROVINĚ

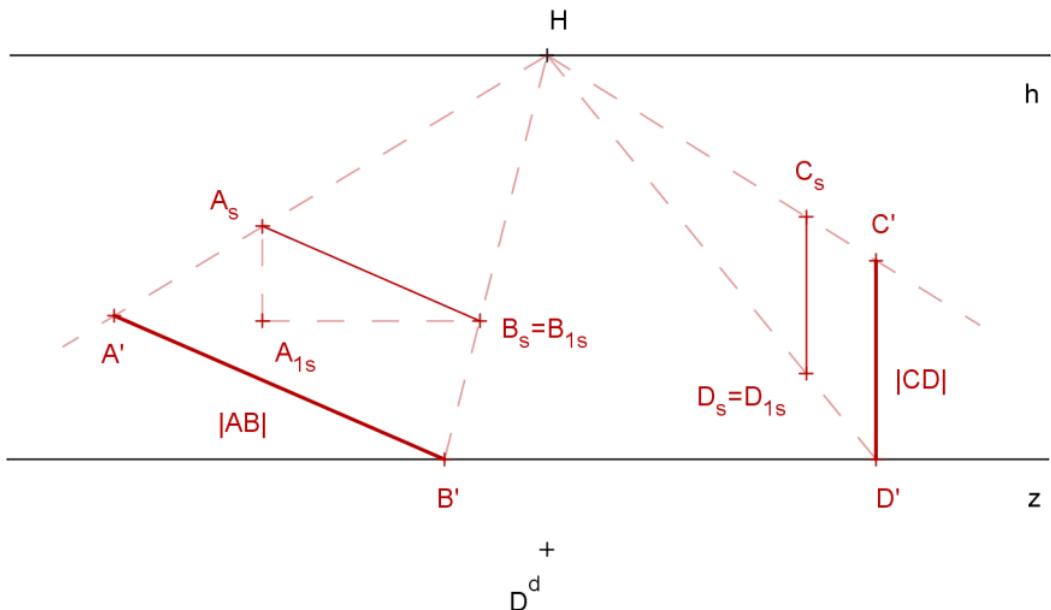
VELIKOST ÚSEČKY LEŽÍCÍ VE FRONTÁLNÍ ROVINĚ

VELIKOST ÚSEČKY LEŽÍCÍ VE FRONTÁLNÍ ROVINĚ

VELIKOST ÚSEČKY LEŽÍCÍ VE FRONTÁLNÍ ROVINĚ

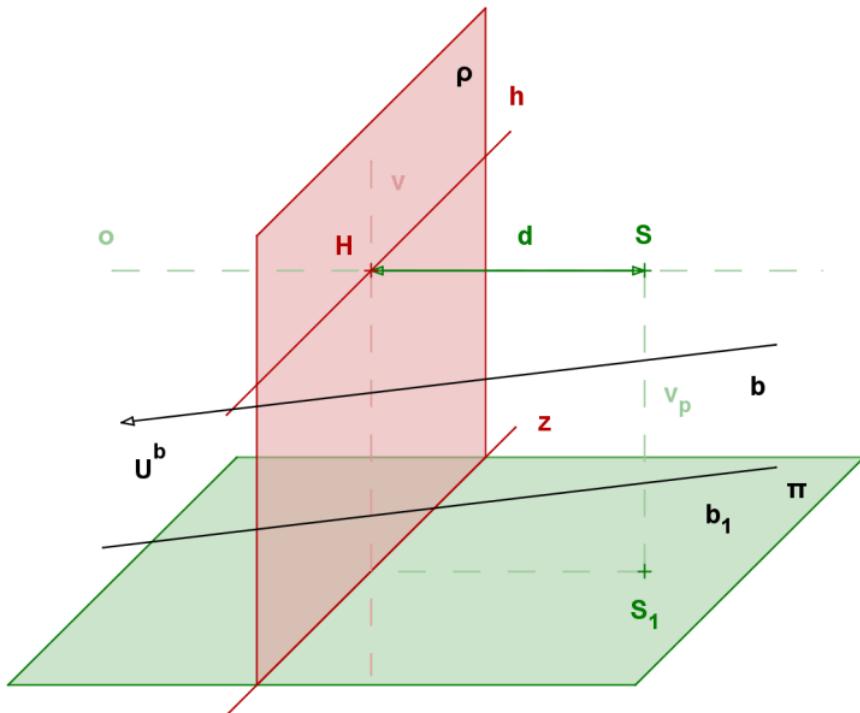

Co to je ÚBĚŽNÍK?

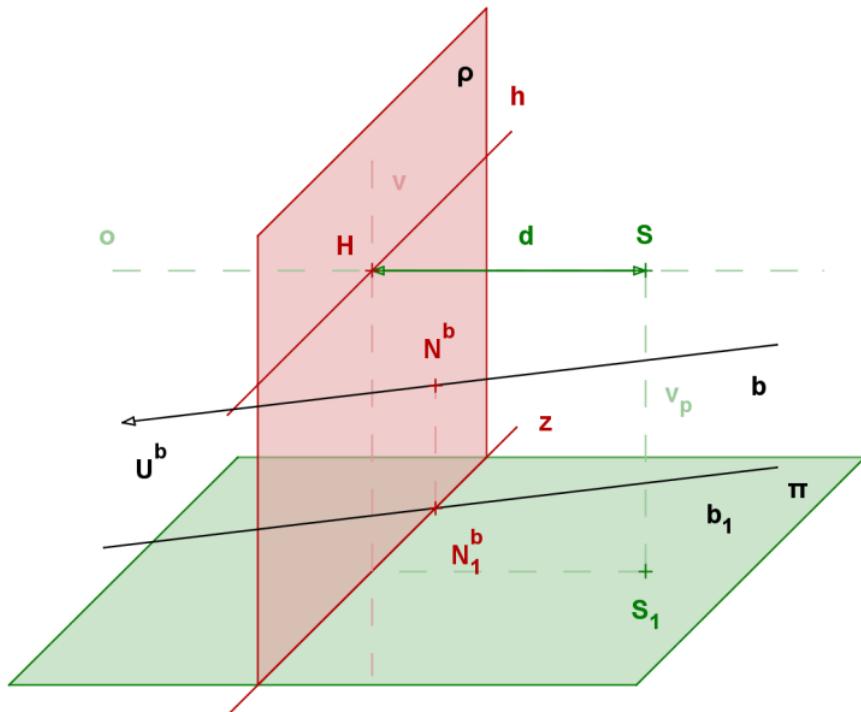
Úběžník U^a přímky $a \dots$ je nevlastní bod (směr) přímky a , je to bod společný všem přímkám rovnoběžným s přímkou a .

Poznámka: Nevlastní body všech přímkových rovin tvoří nevlastní přímku roviny, takzvanou úběžnicí.

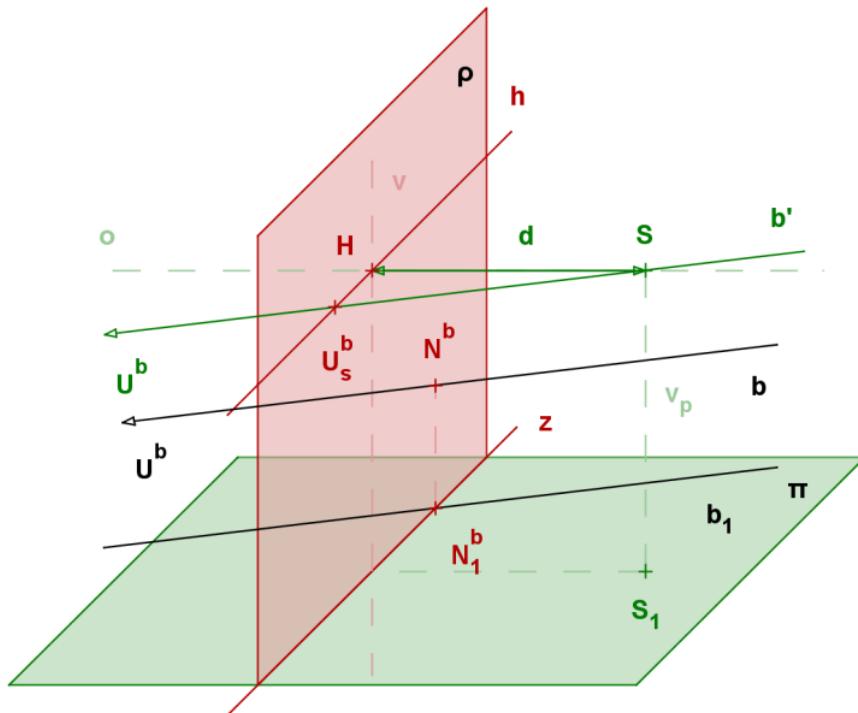
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

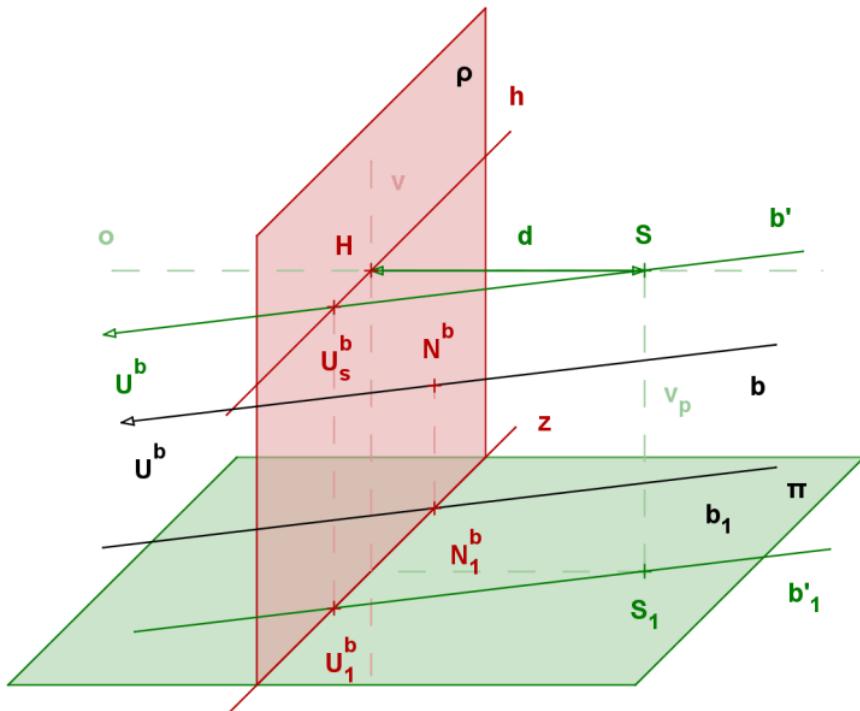
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

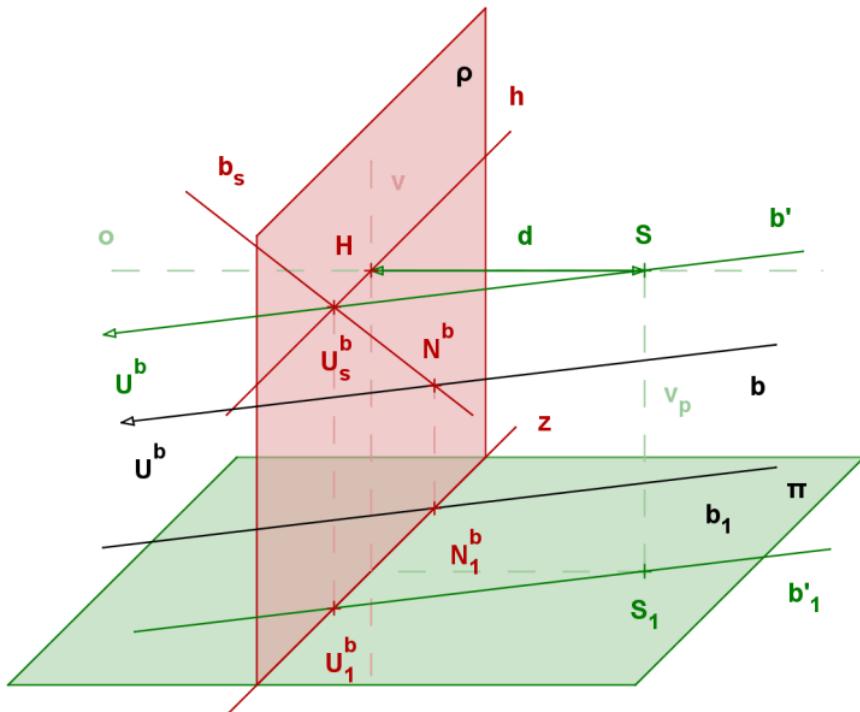
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

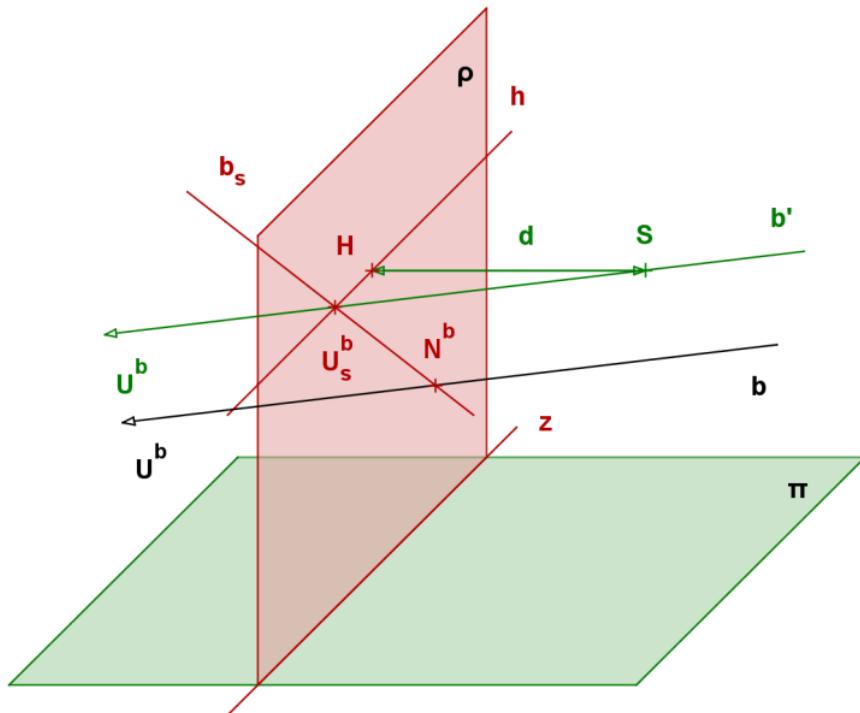
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

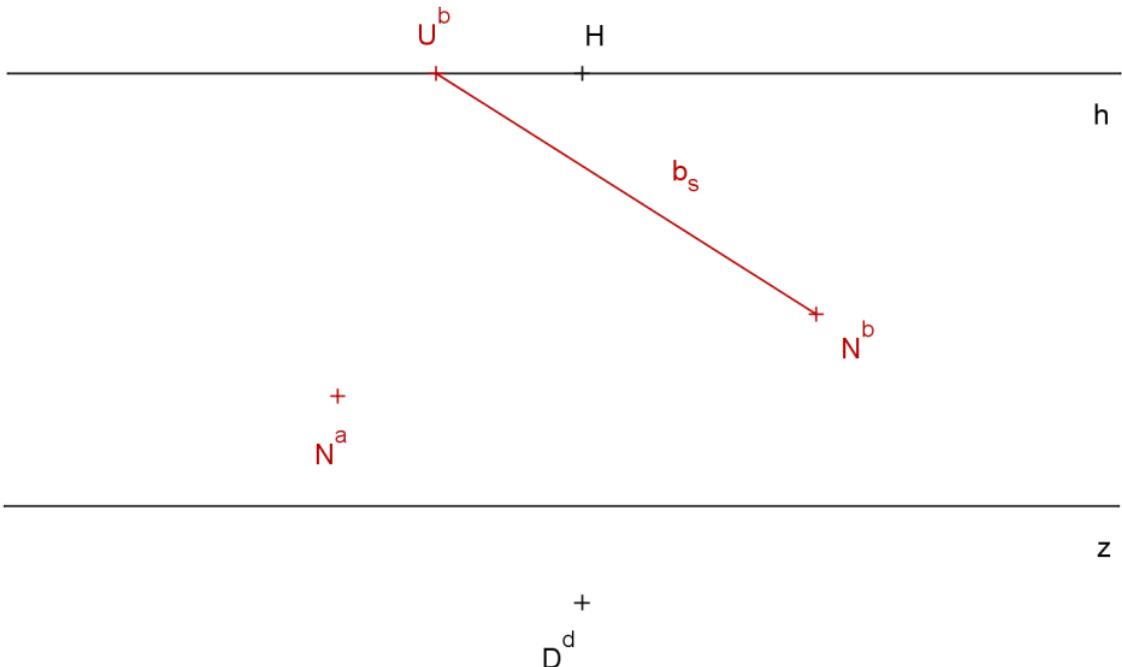
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

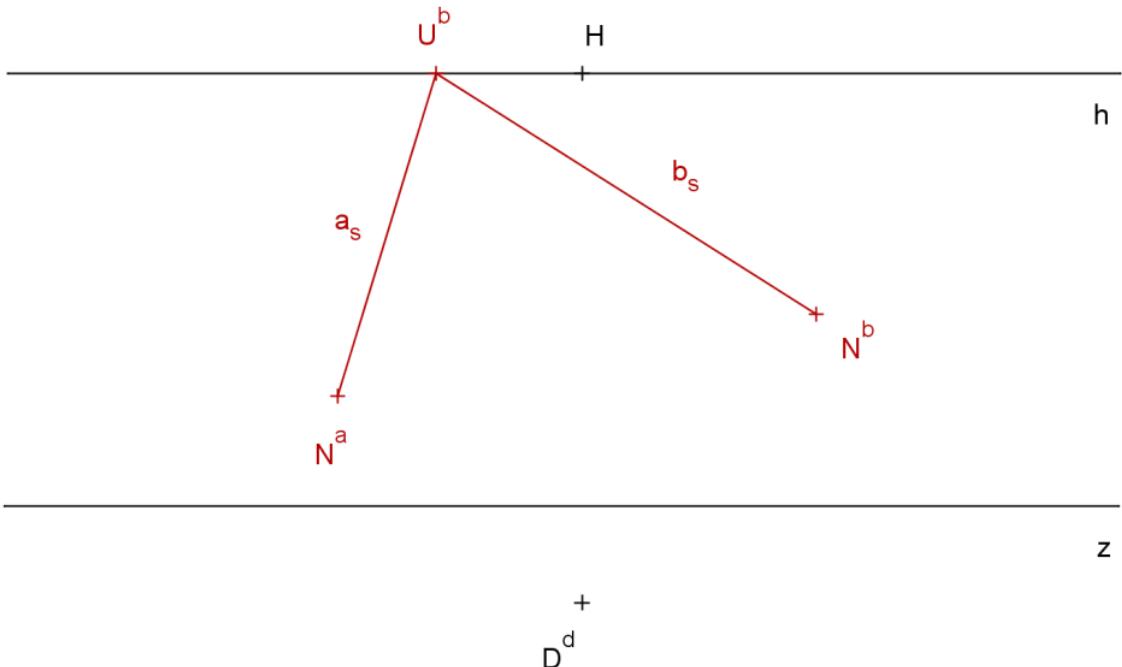
ZOBRAZENÍ HORIZONTÁLNÍ PŘÍMKY

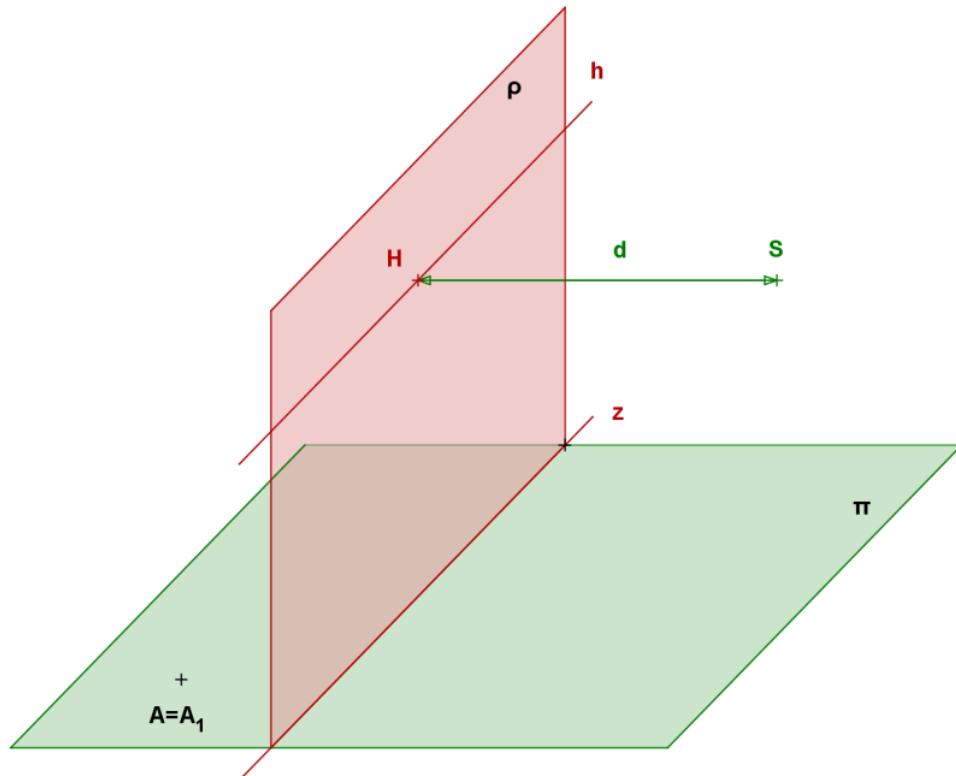
Příklad: Určete přímku a , která je rovnoběžná s danou přímkou b , jestliže je dán její nárysny stopník.

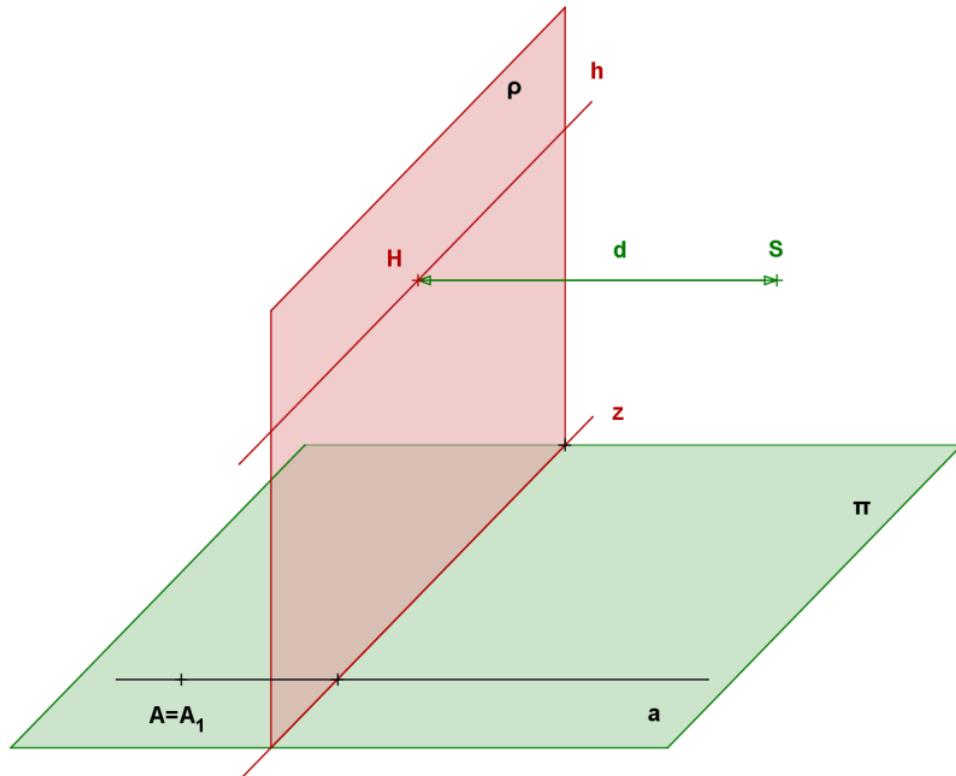
Příklad: Určete přímku a , která je rovnoběžná s danou přímkou b , jestliže je dán její nárysny stopník.

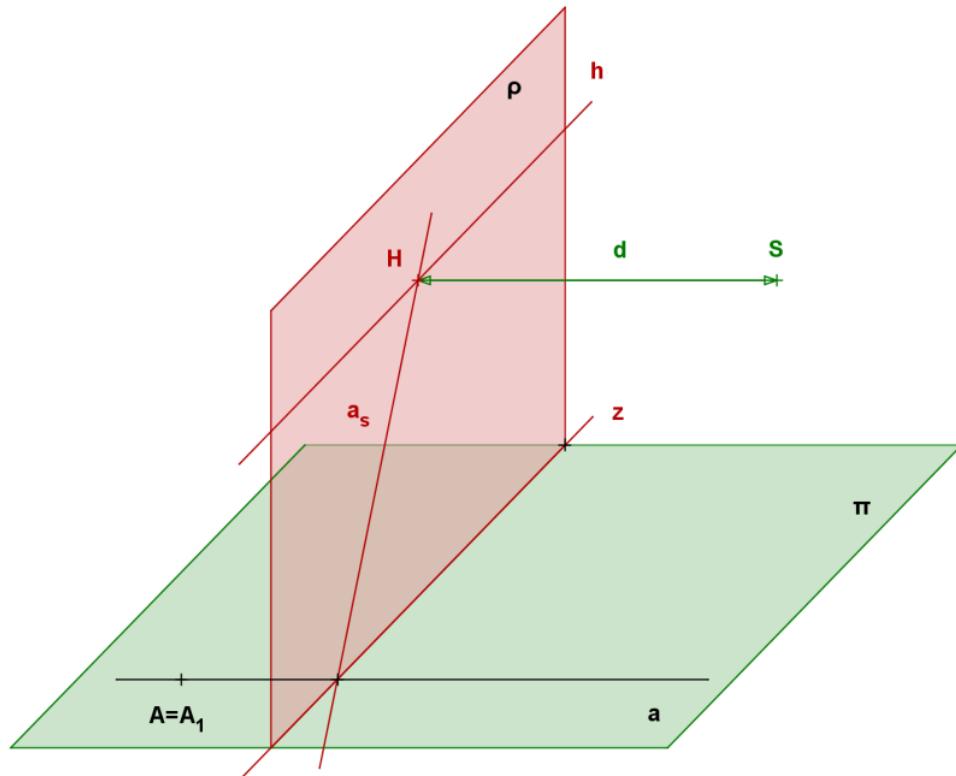
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

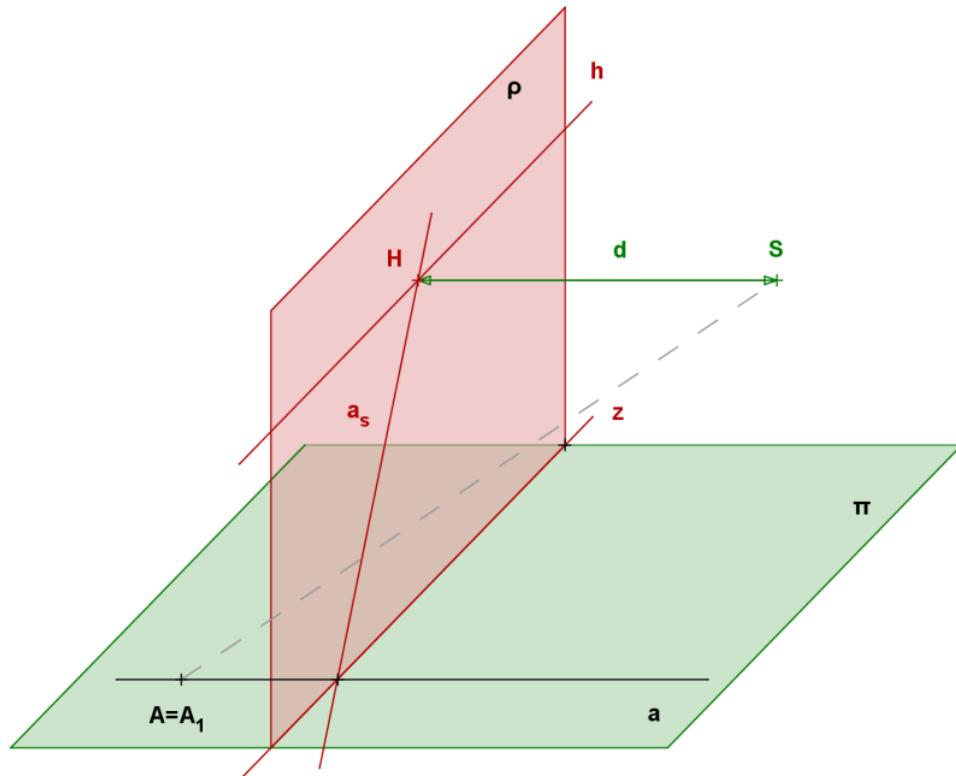
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

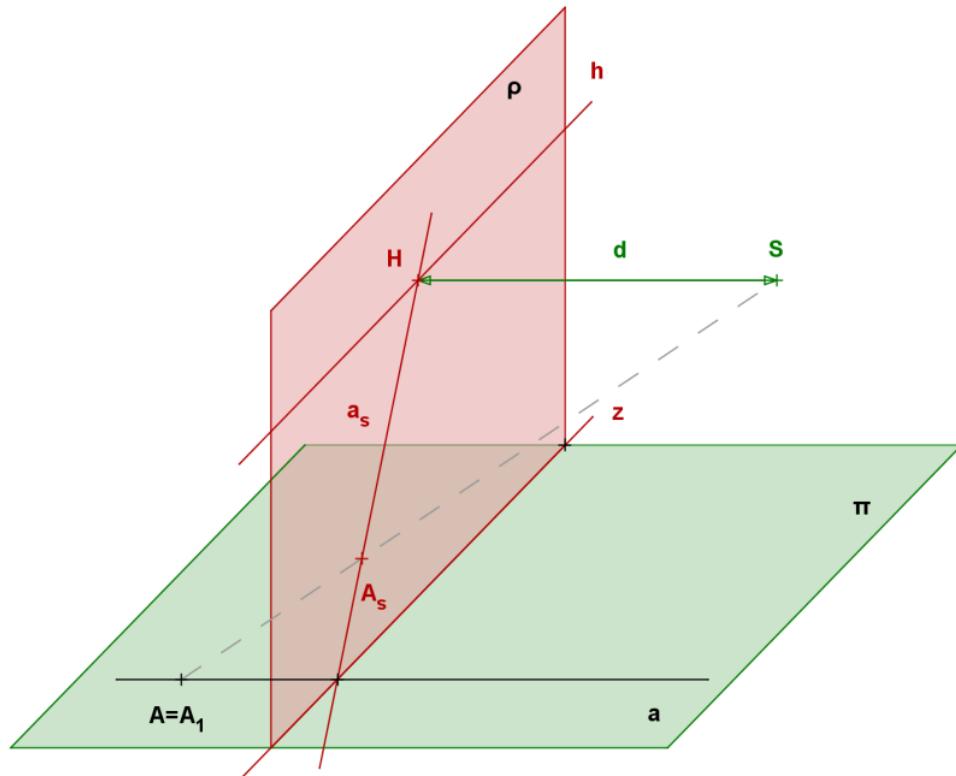
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

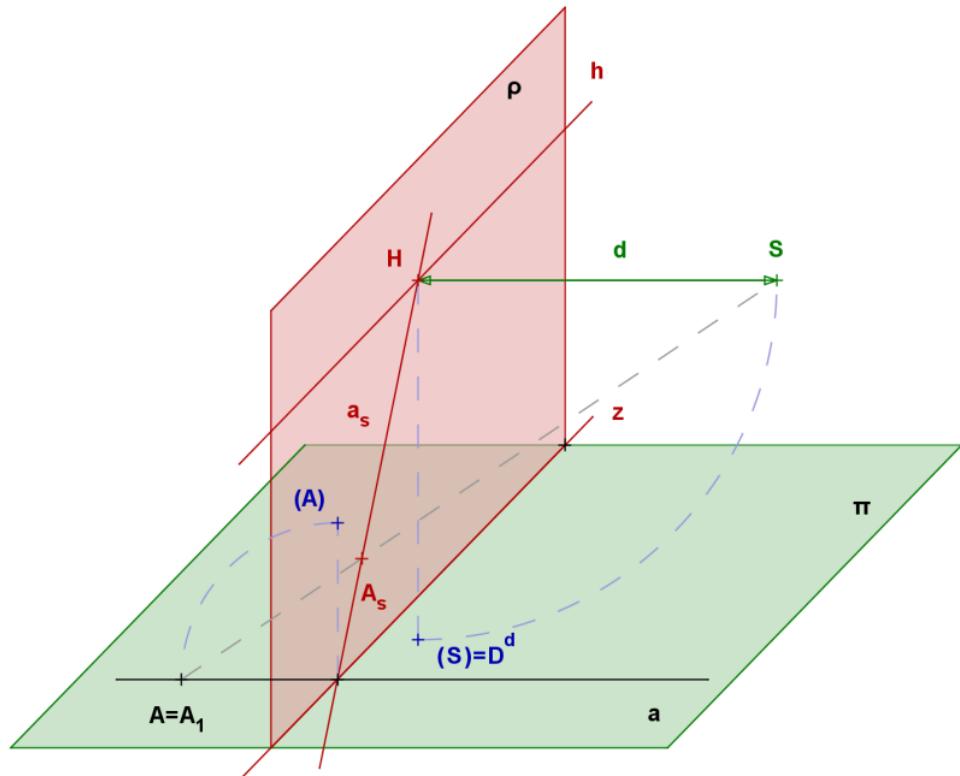
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

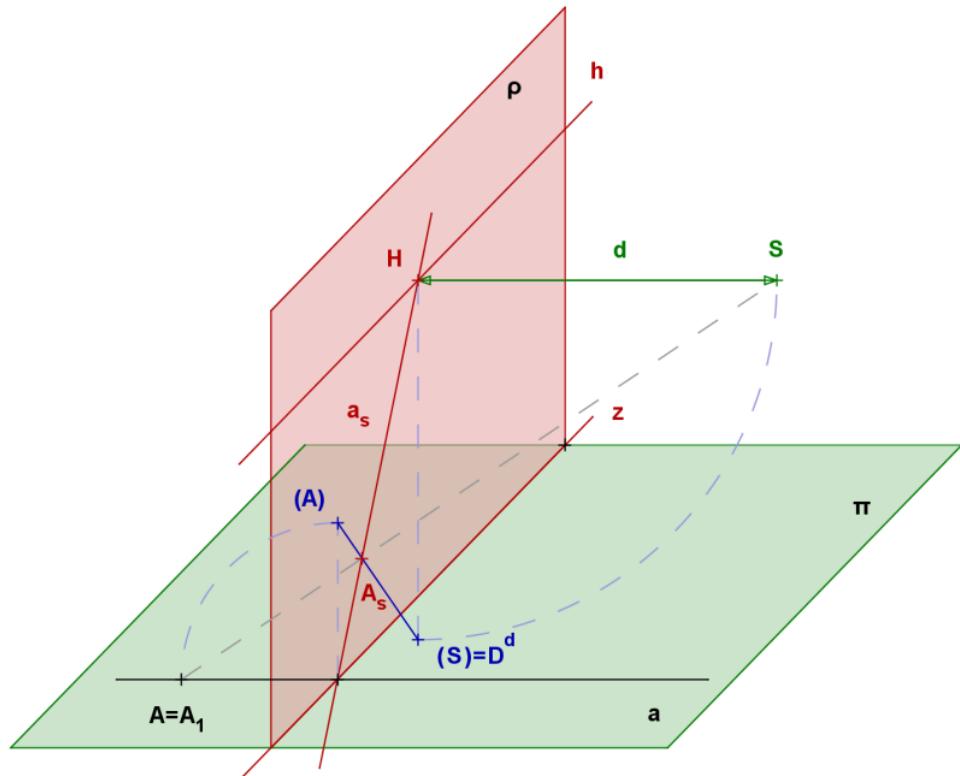
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

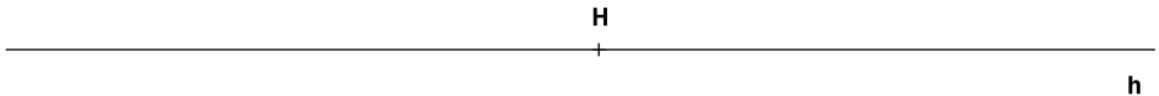
ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

ZOBRAZENÍ BODU V ZÁKLADNÍ ROVINĚ - POMOCÍ HLOUBKOVÉ PŘÍMKY

Příklad: Určete středový průmět bodu A.

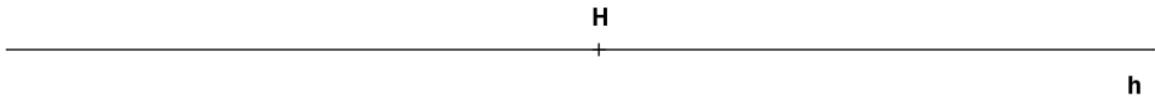
A_1

+

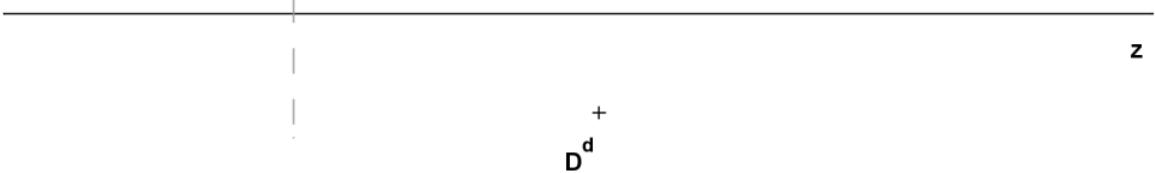
D^d
+

Příklad: Určete středový průmět bodu A.

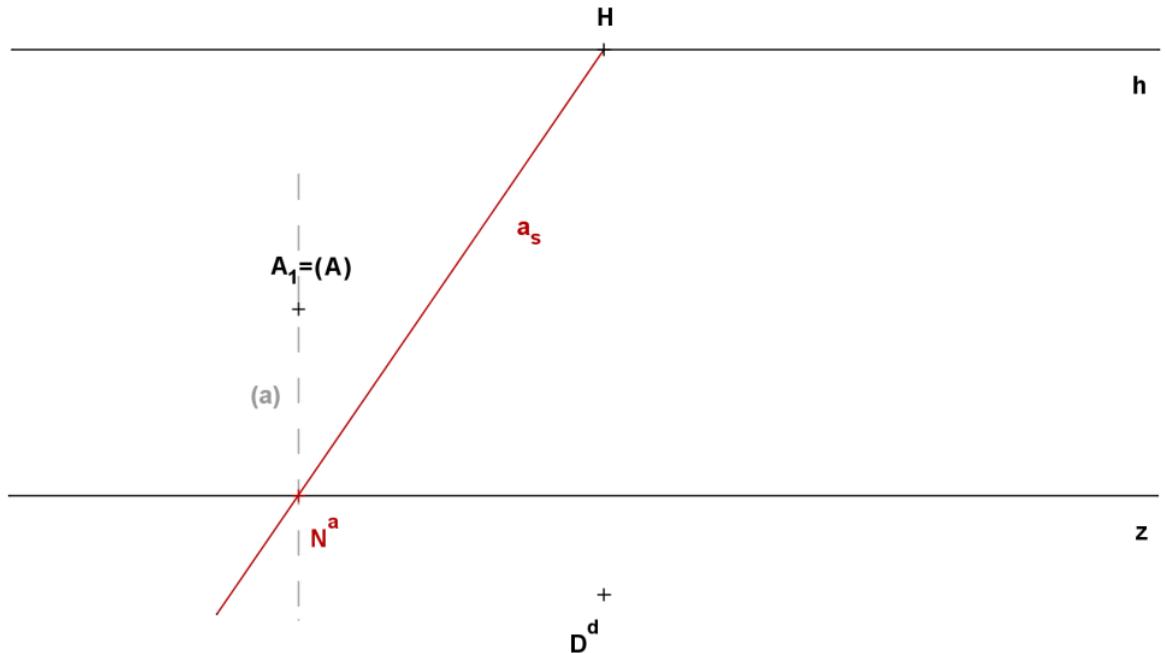

$$A_1 = (A)$$

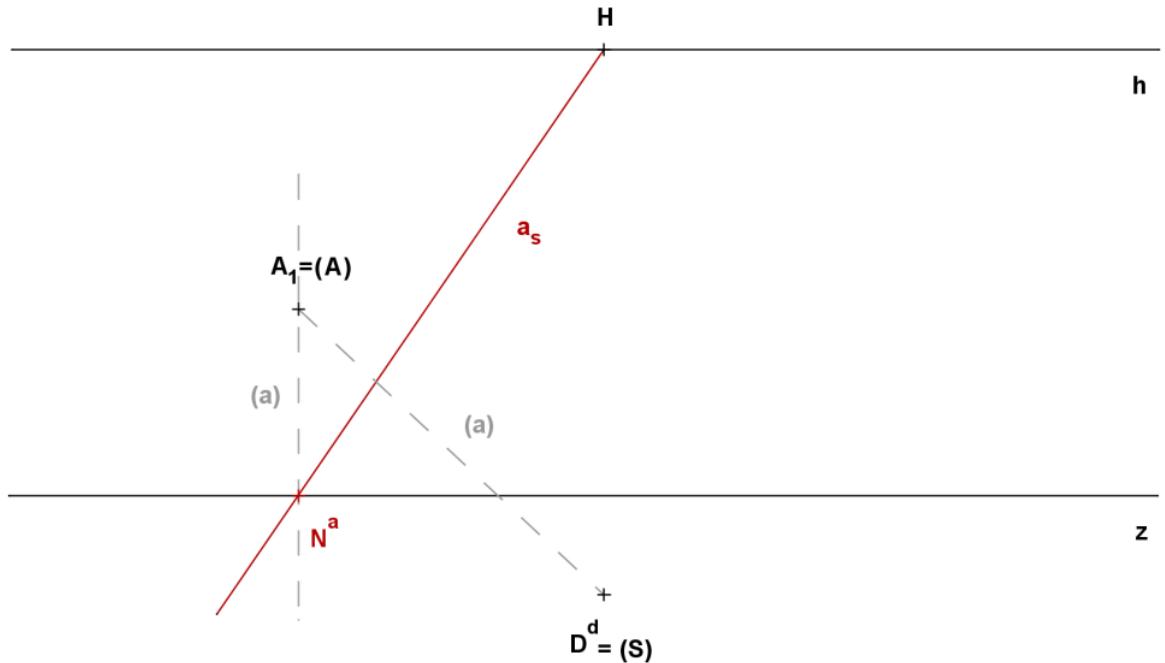
(a)

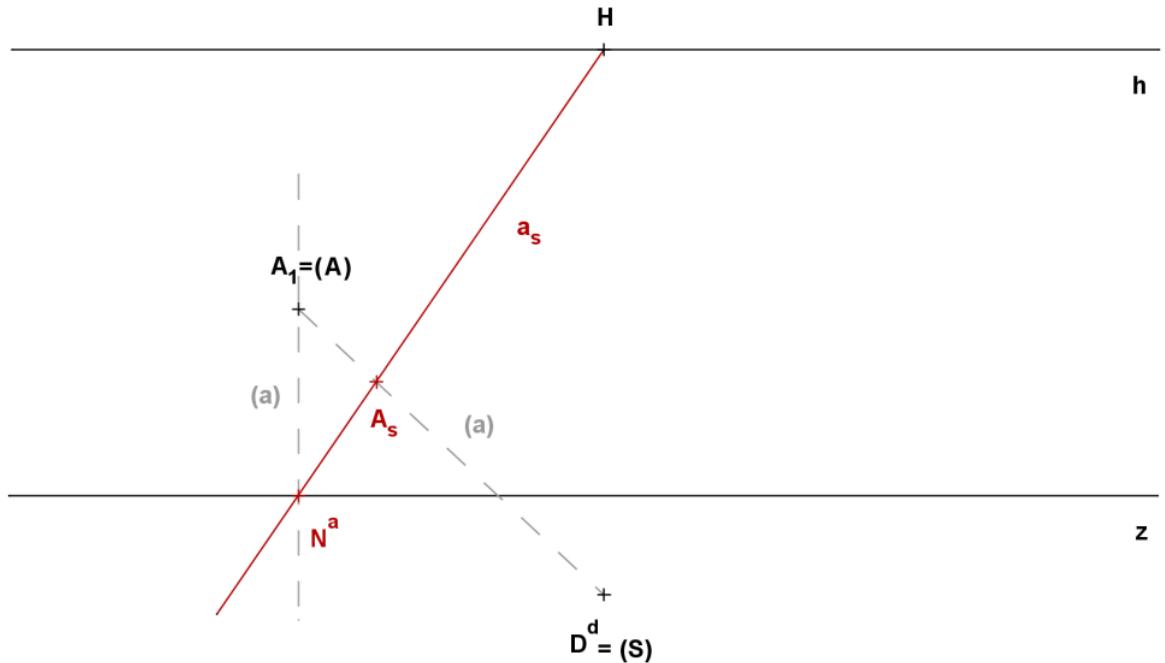
Příklad: Určete středový průmět bodu A.

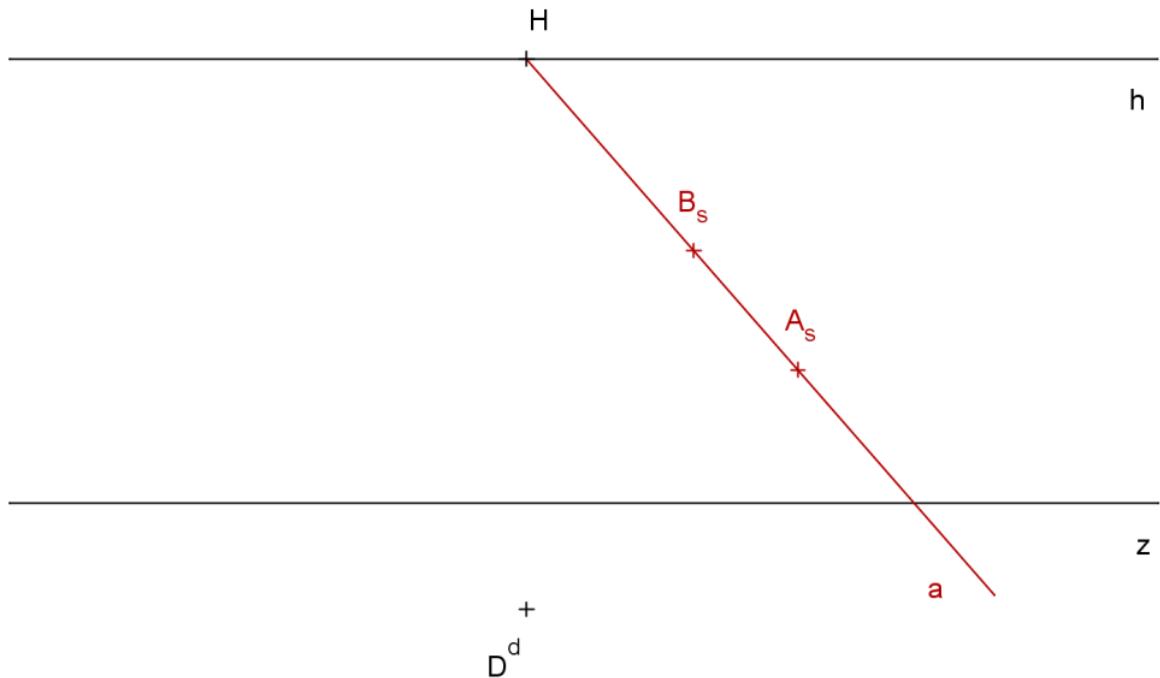
Příklad: Určete středový průmět bodu A.

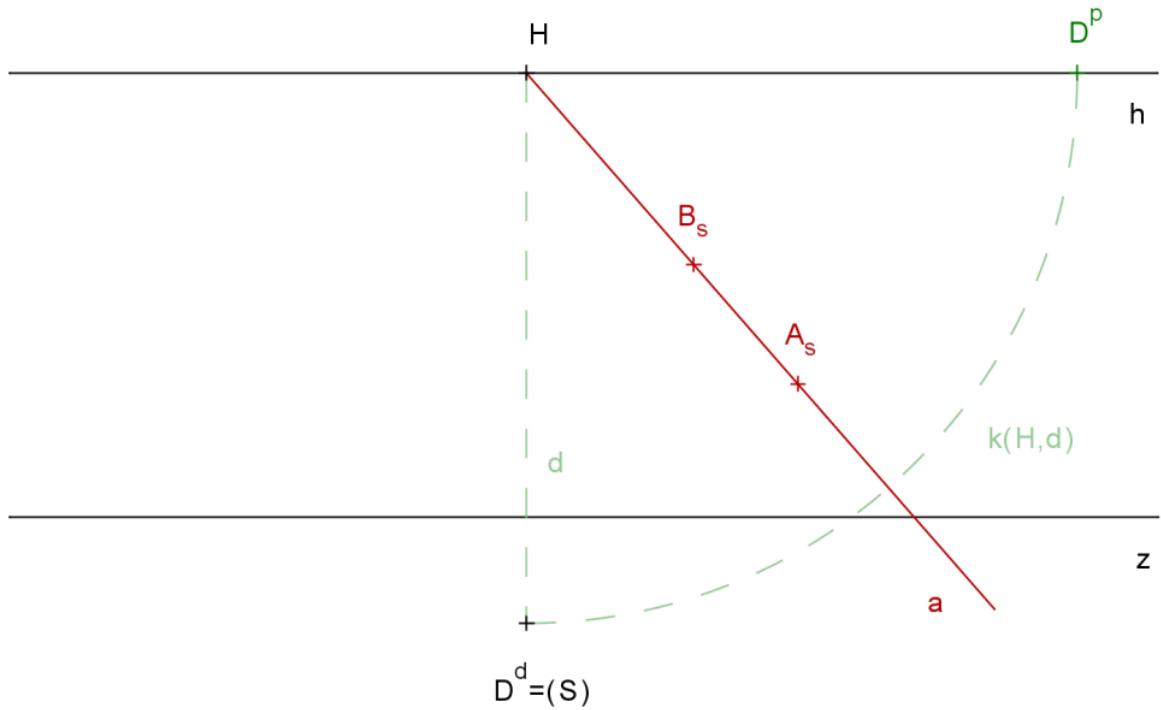
Příklad: Určete středový průmět bodu A.

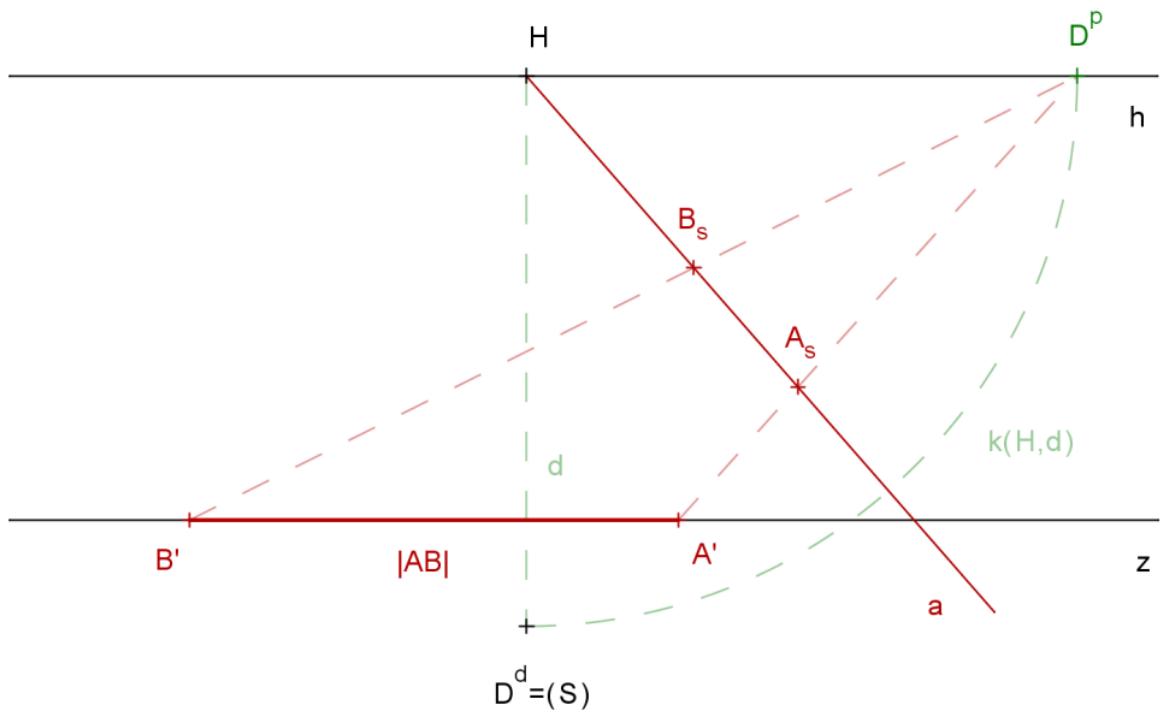
Příklad: Určete velikost hloubkové úsečky.

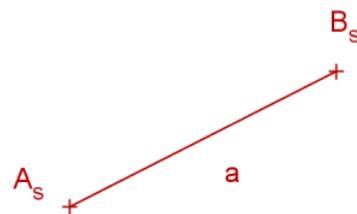
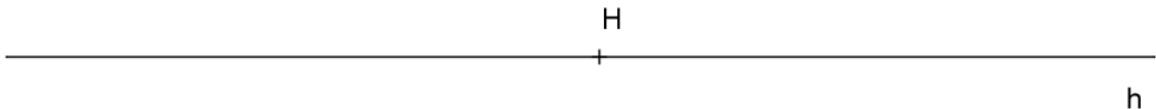
Příklad: Určete velikost hloubkové úsečky.

Příklad: Určete velikost hloubkové úsečky.

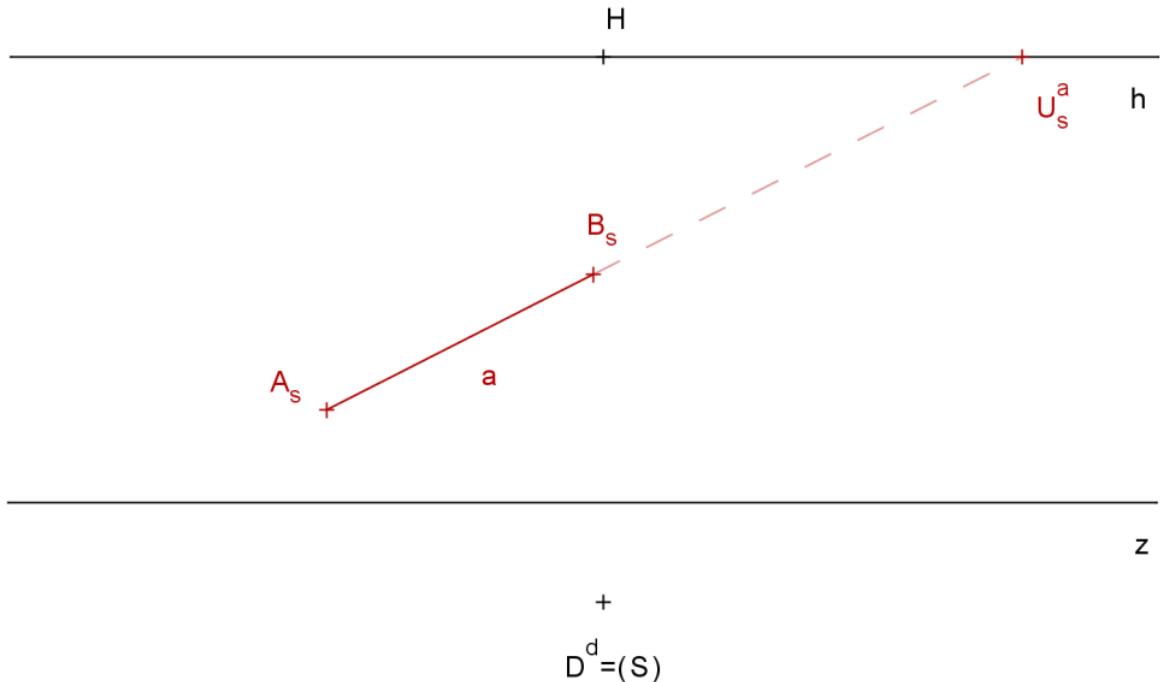

Příklad: Určete velikost horizontální úsečky.

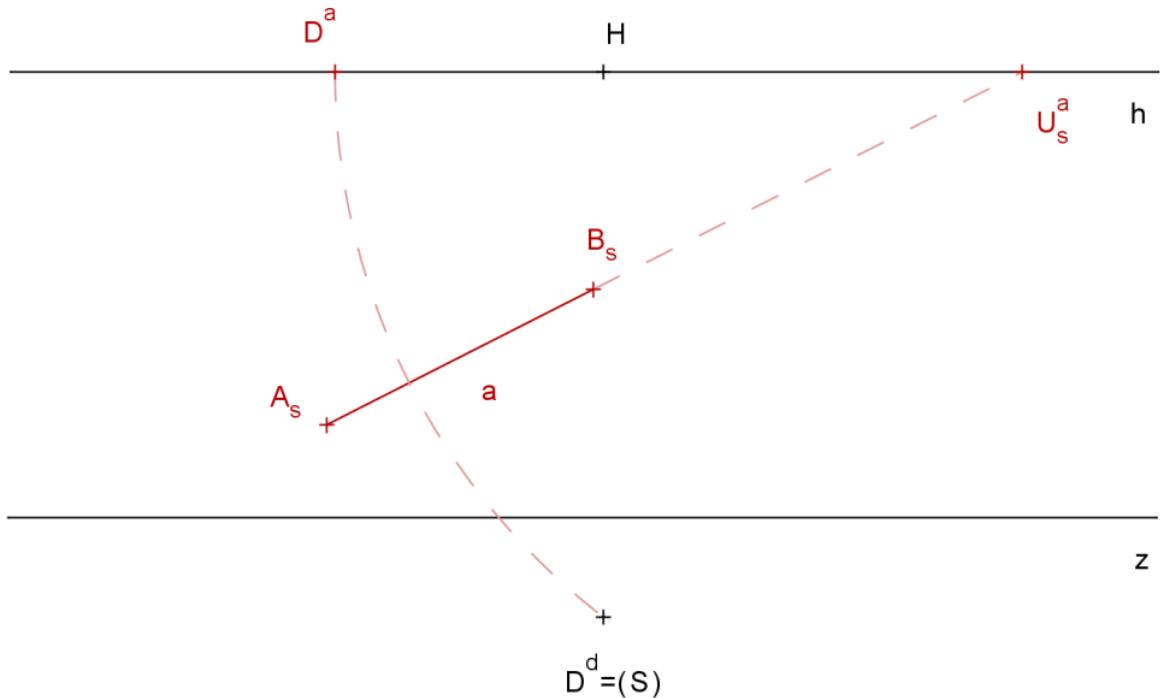

$$D^d +$$

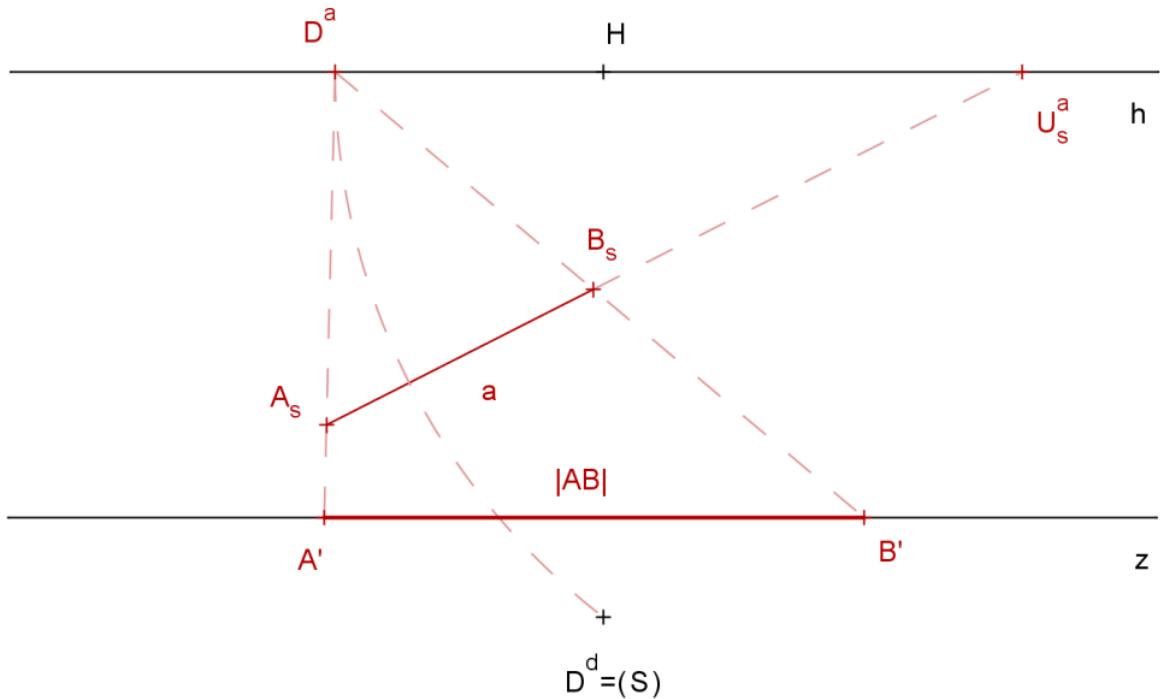
Příklad: Určete velikost horizontální úsečky.

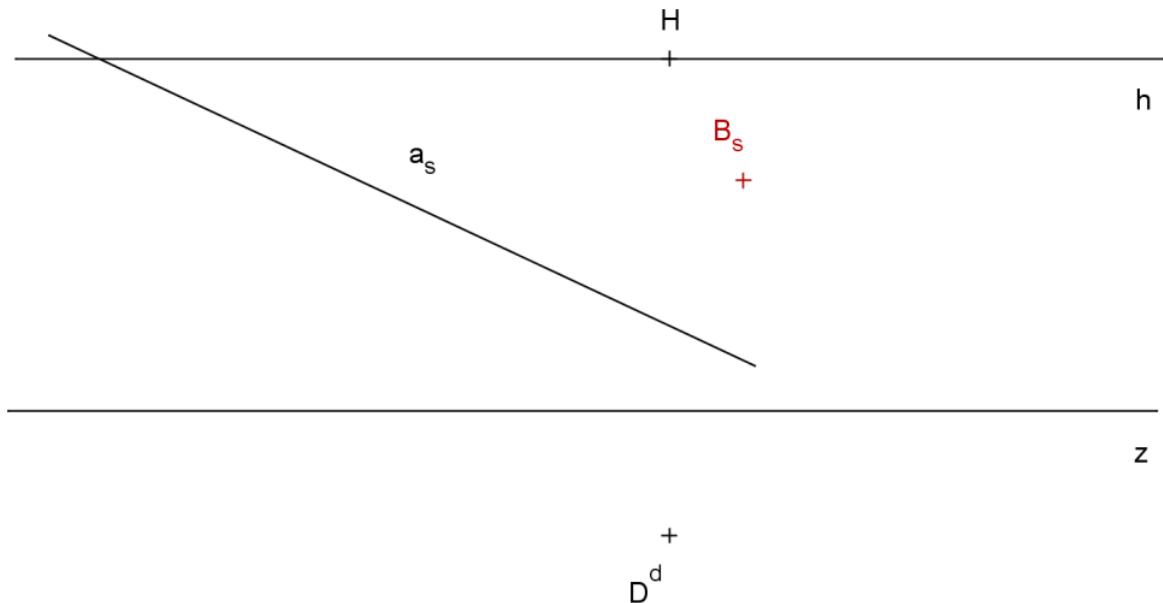
Příklad: Určete velikost horizontální úsečky.

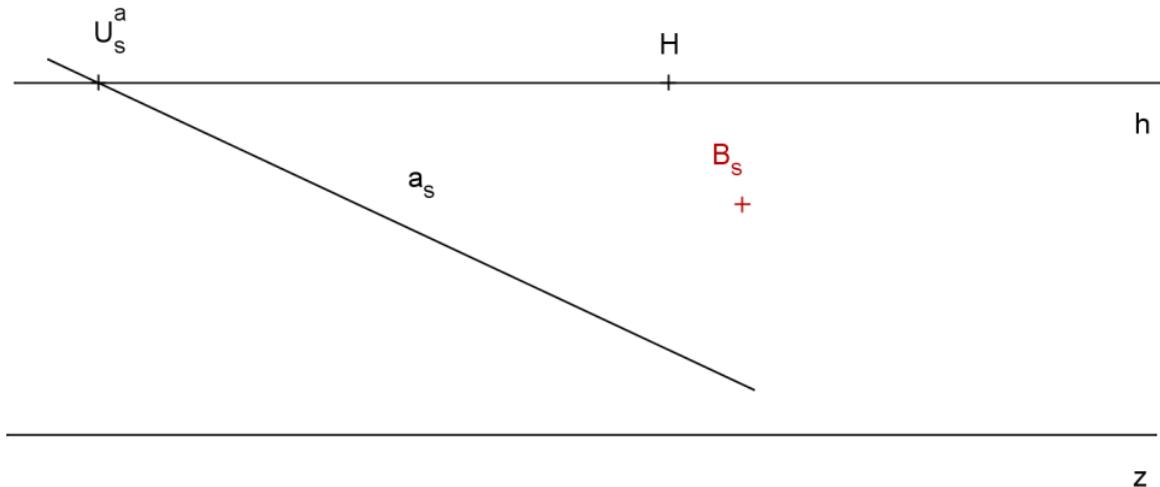
Příklad: Určete velikost horizontální úsečky.

Příklad: Bodem B určete kolmici k přímce a .

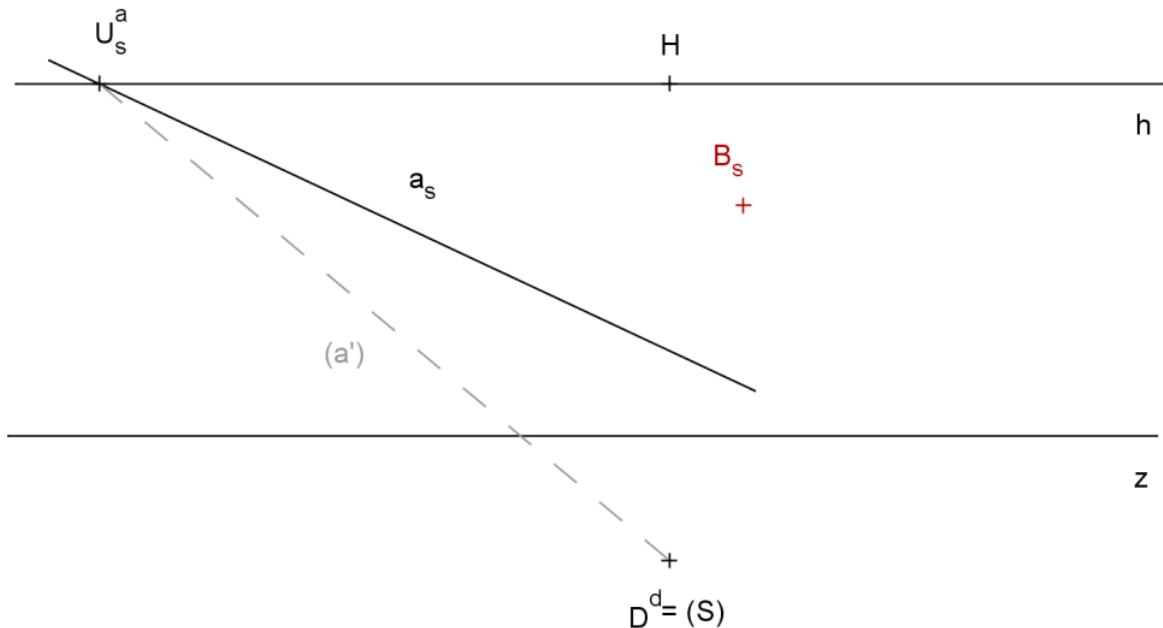

Příklad: Bodem B určete kolmici k přímce a .

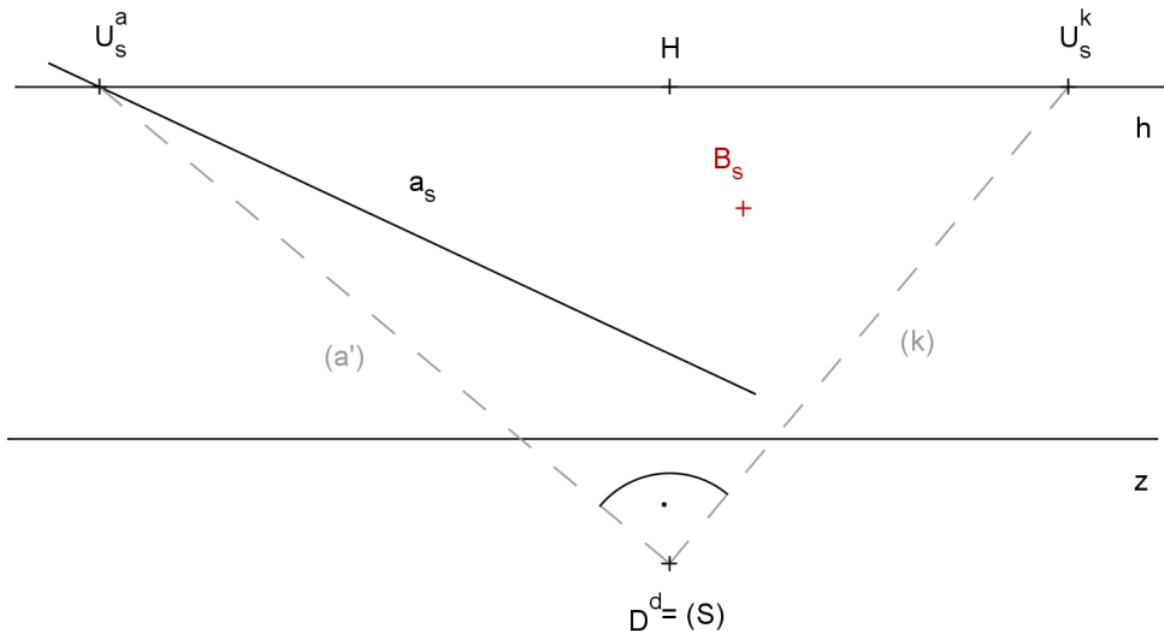

$$D^d = (S)$$

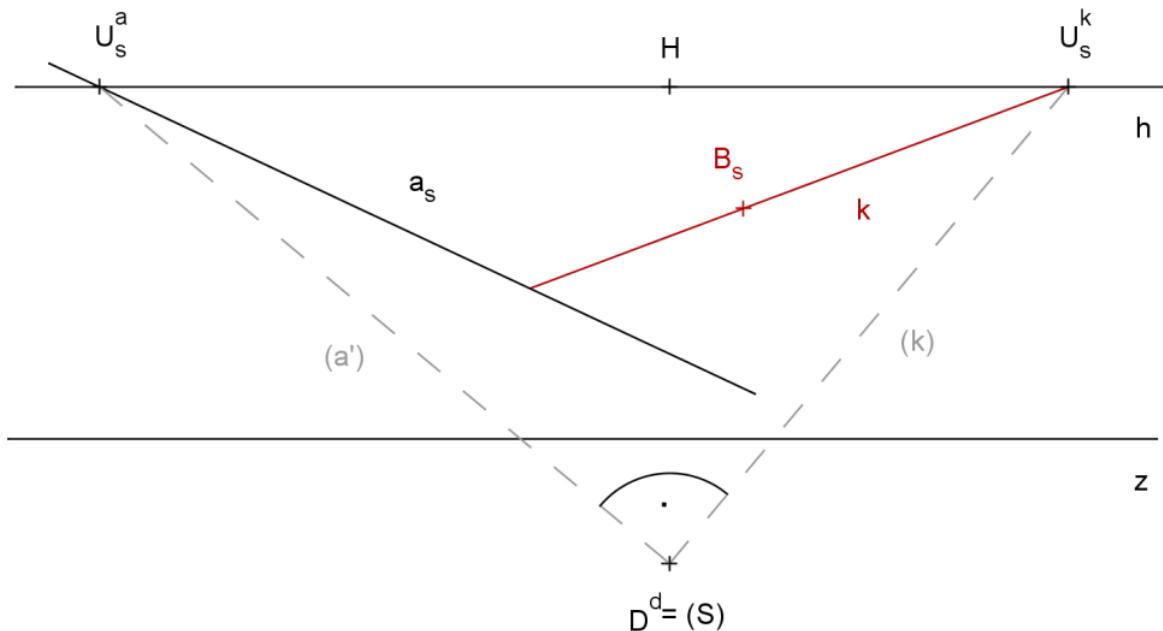
Příklad: Bodem B určete kolmici k přímce a .

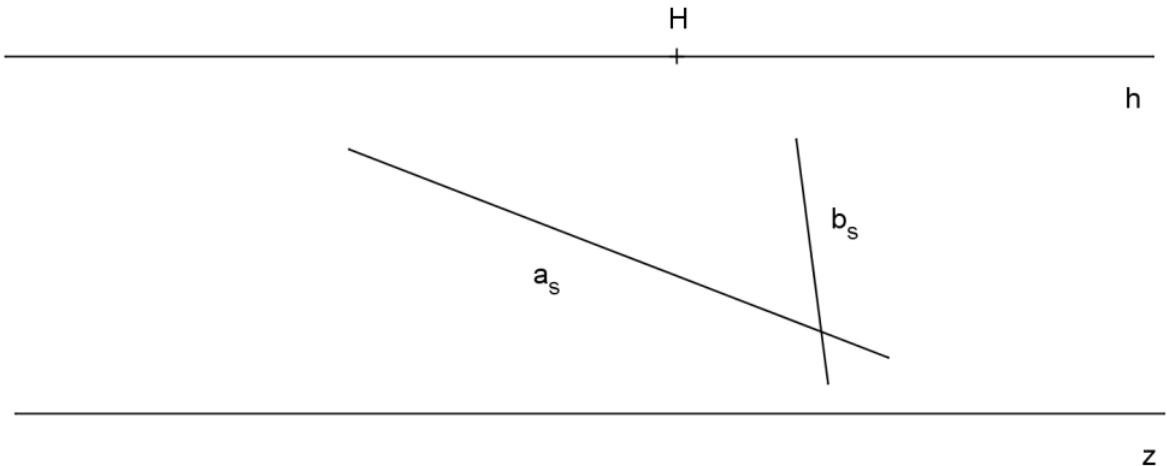
Příklad: Bodem B určete kolmici k přímce a .

Příklad: Bodem B určete kolmici k přímce a .

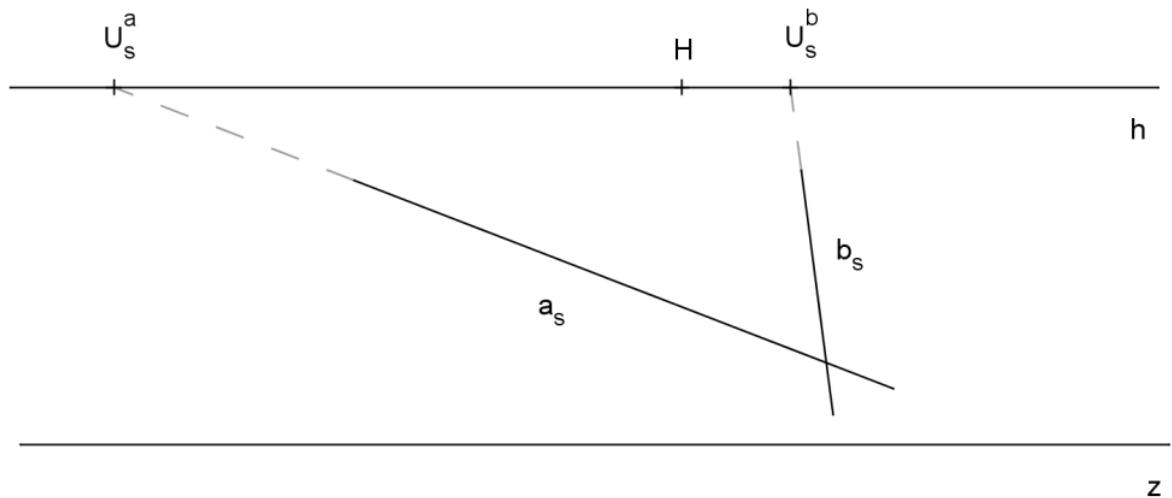

Příklad: Určete odchylku přímek a, b .

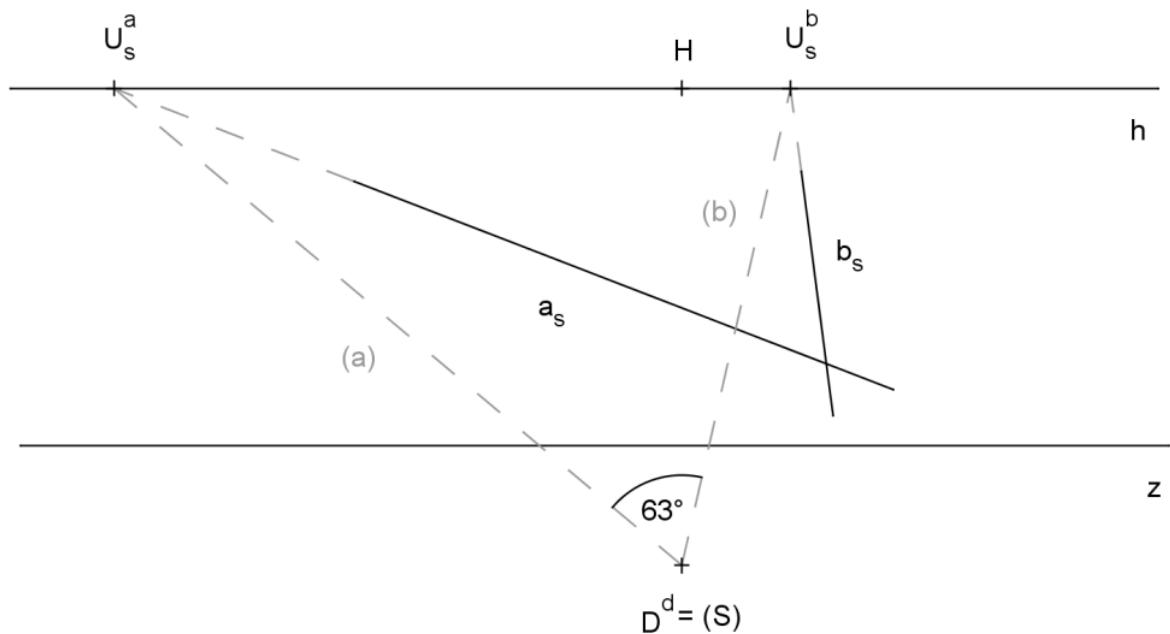
$$D^d^+$$

Příklad: Určete odchylku přímek a_s , b_s .

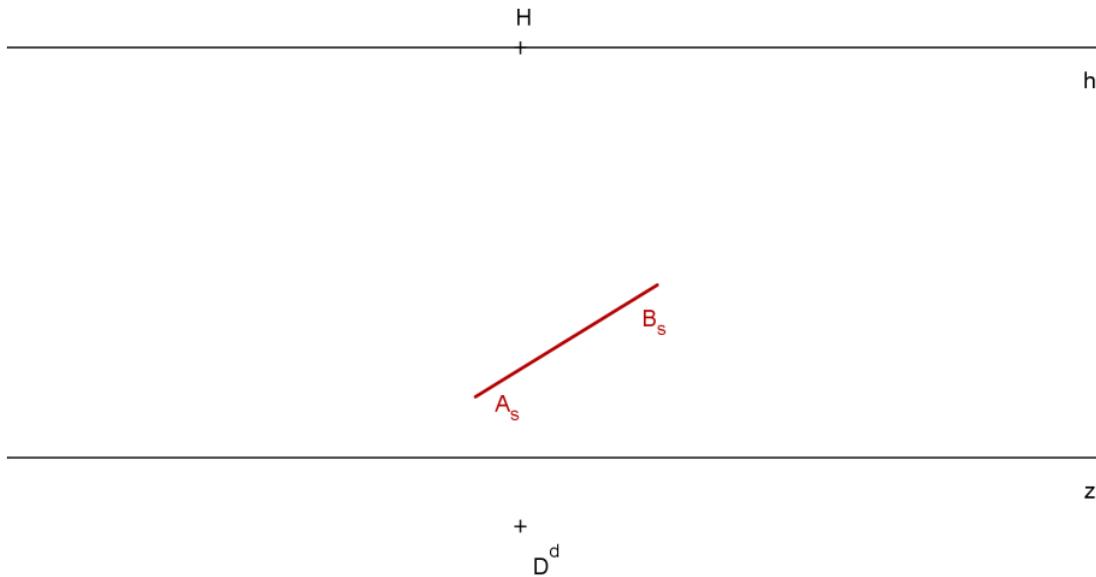

$$D^d = (S)$$

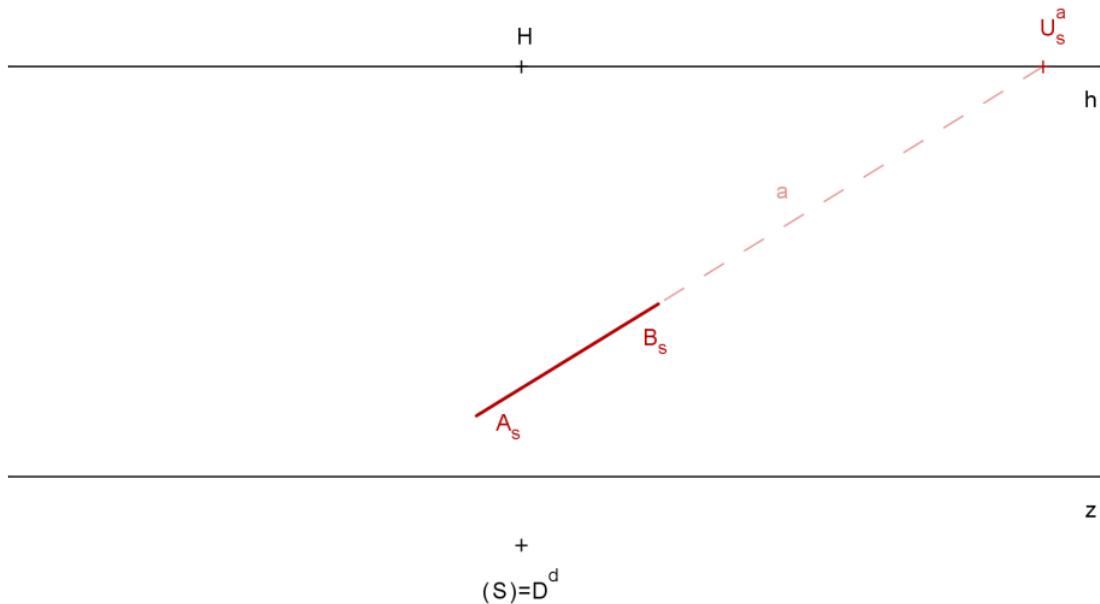
Příklad: Určete odchylku přímek a , b .

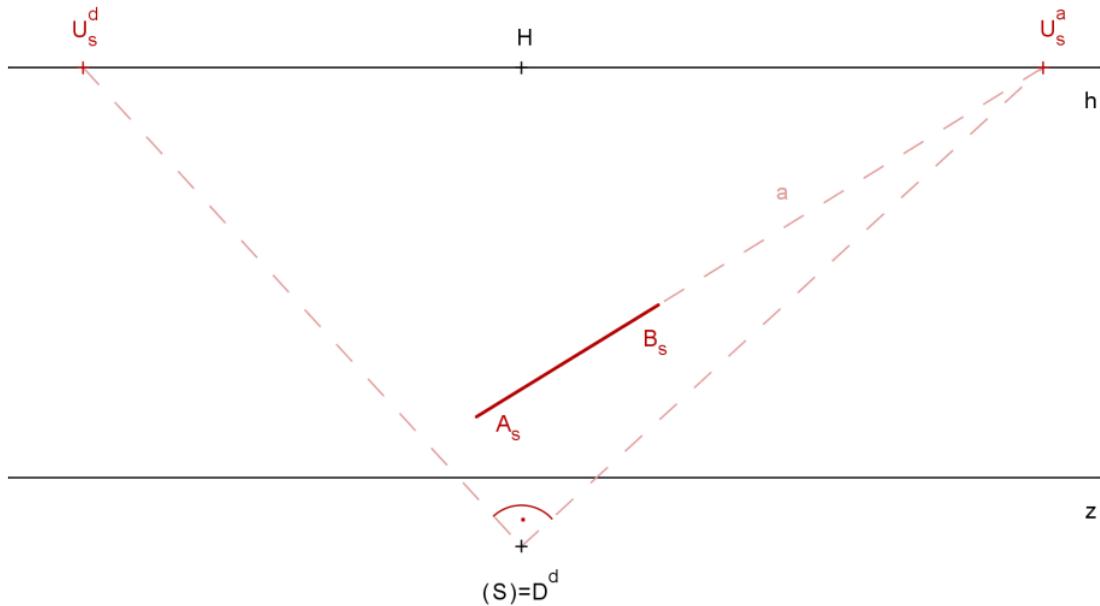
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

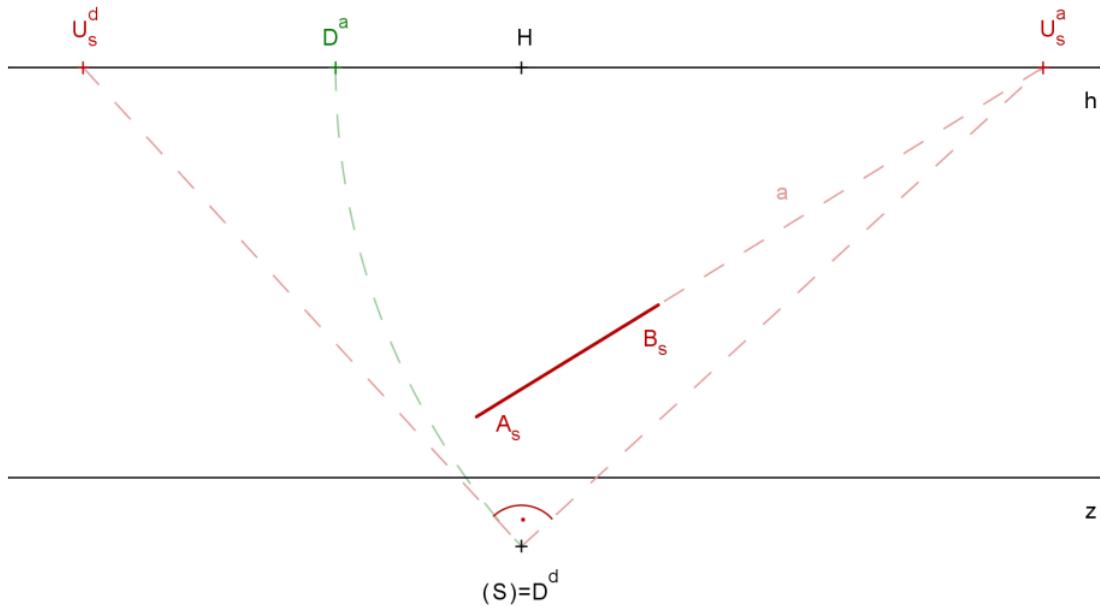
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

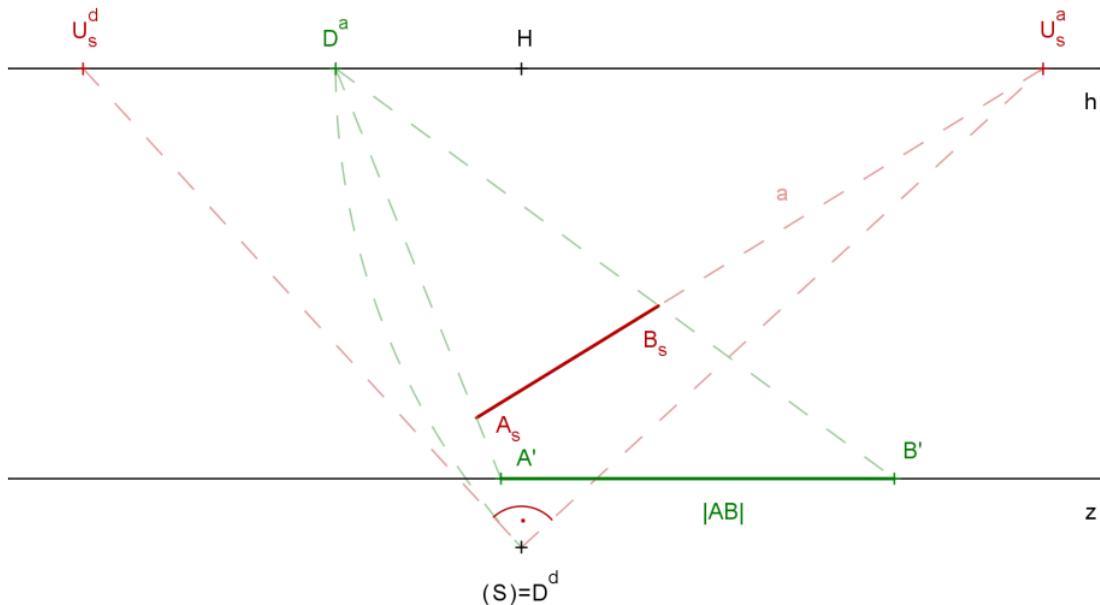
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

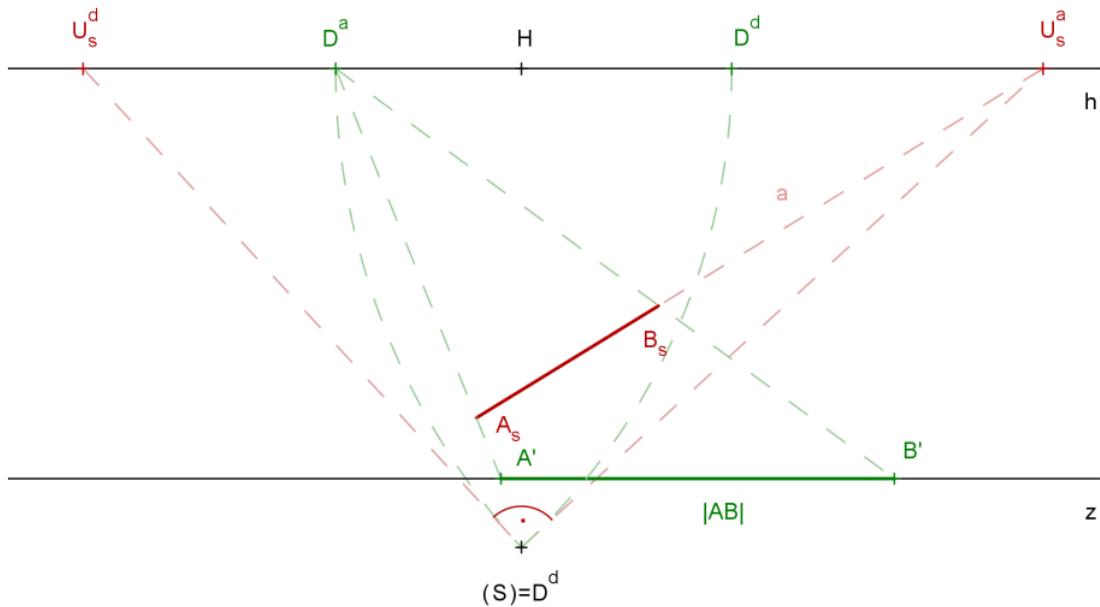
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

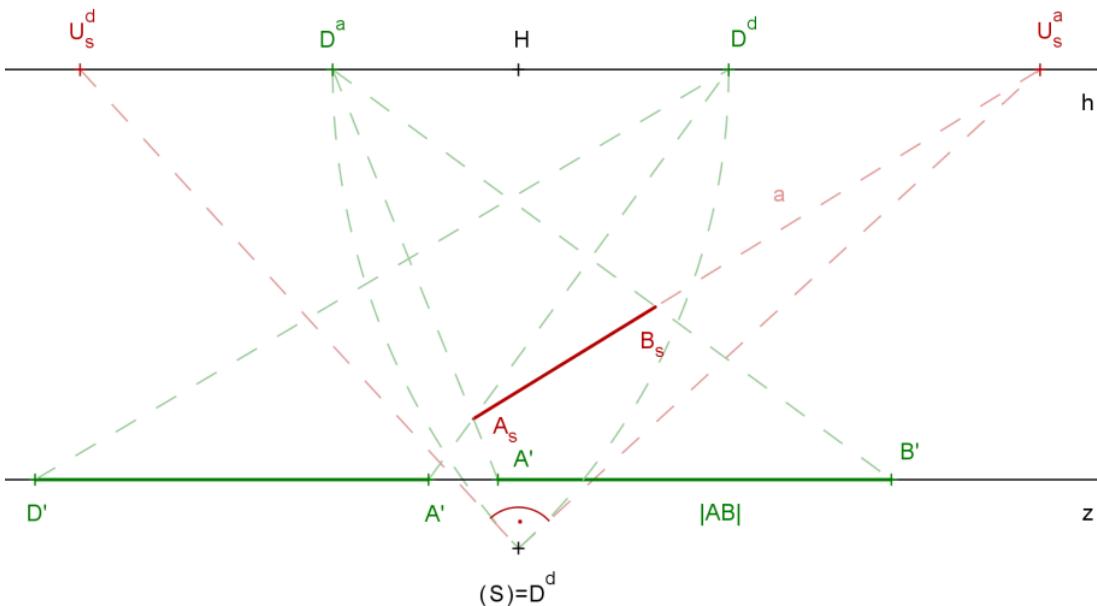
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

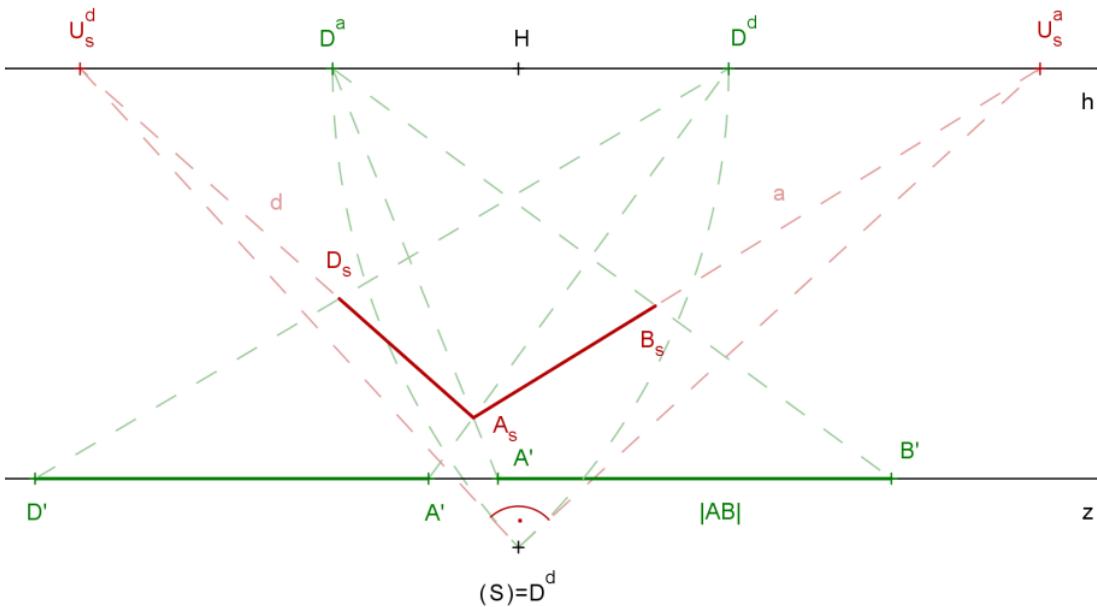
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

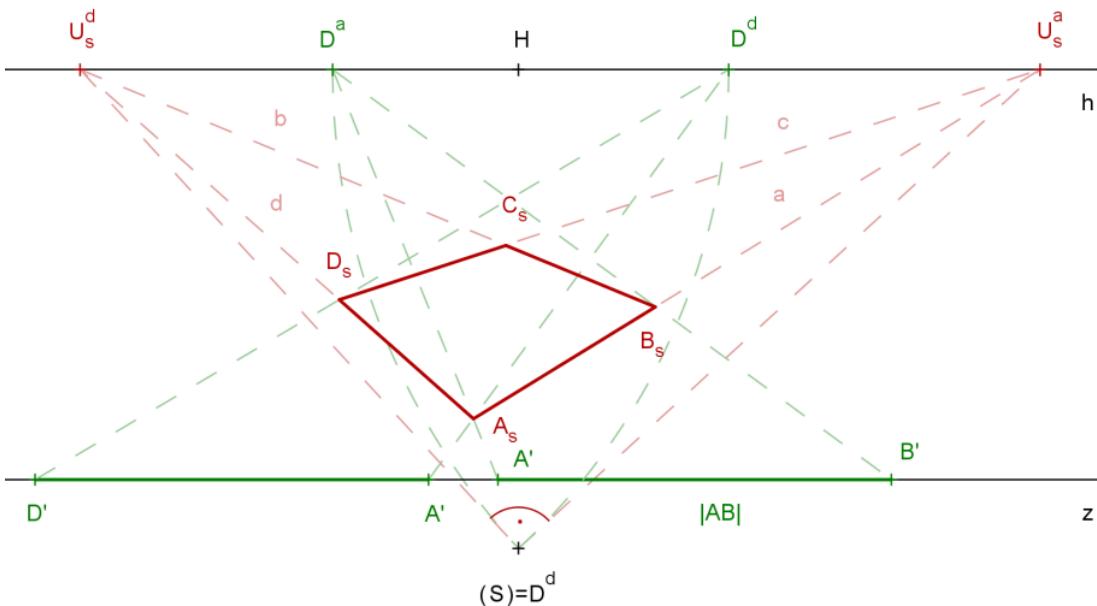
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

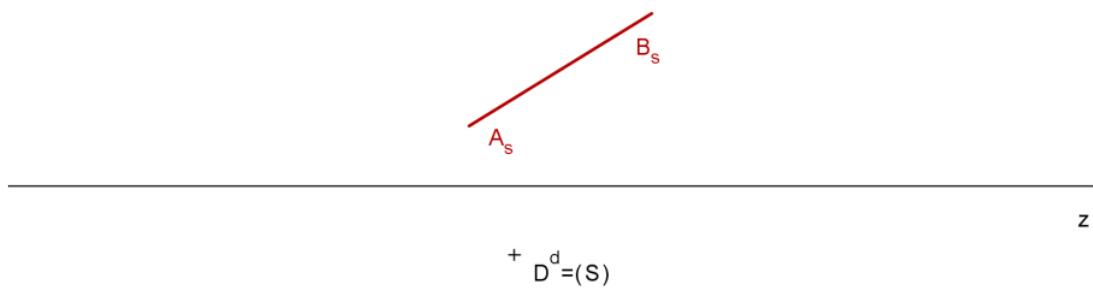
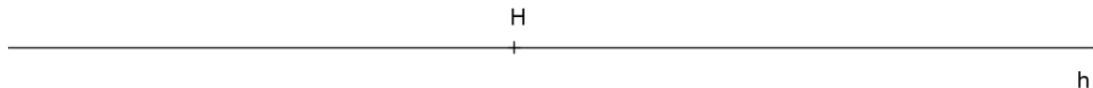
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

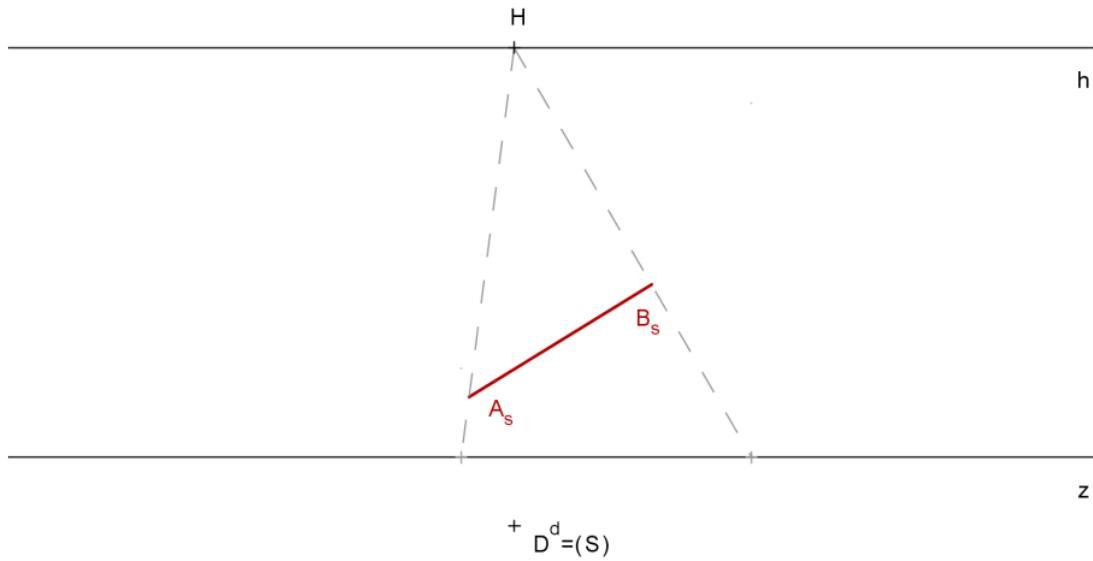
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

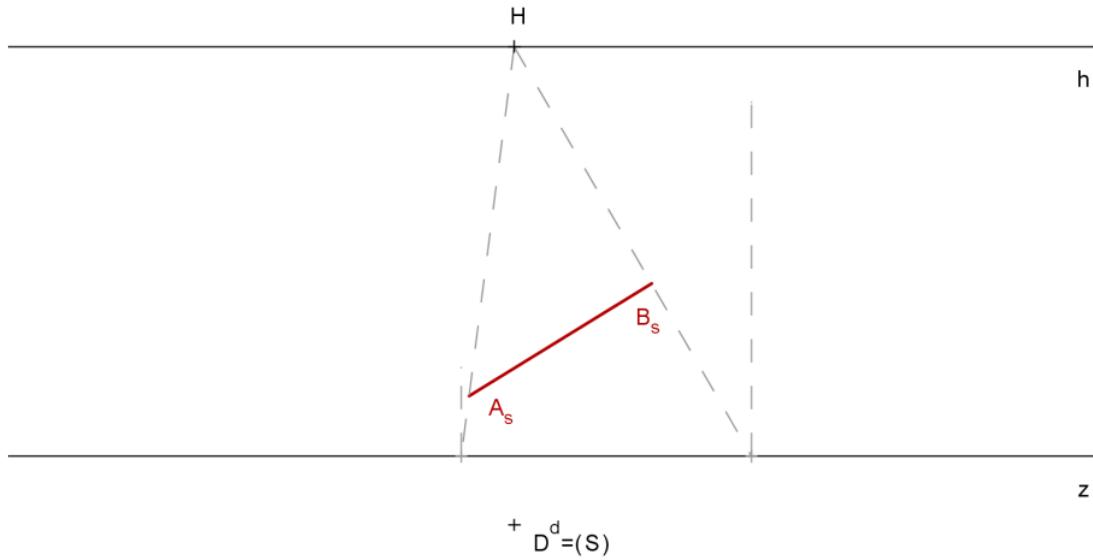
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

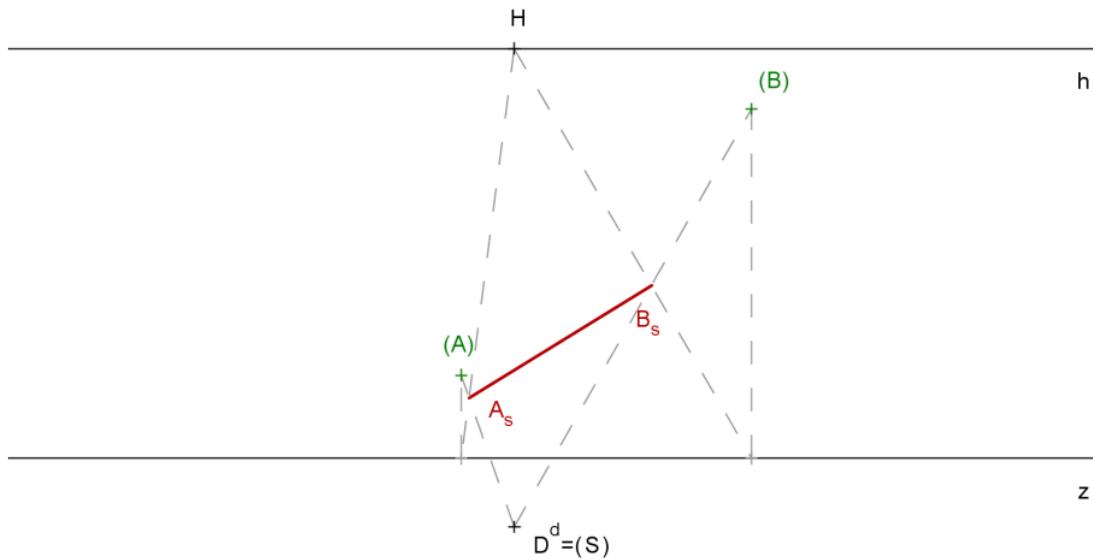
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

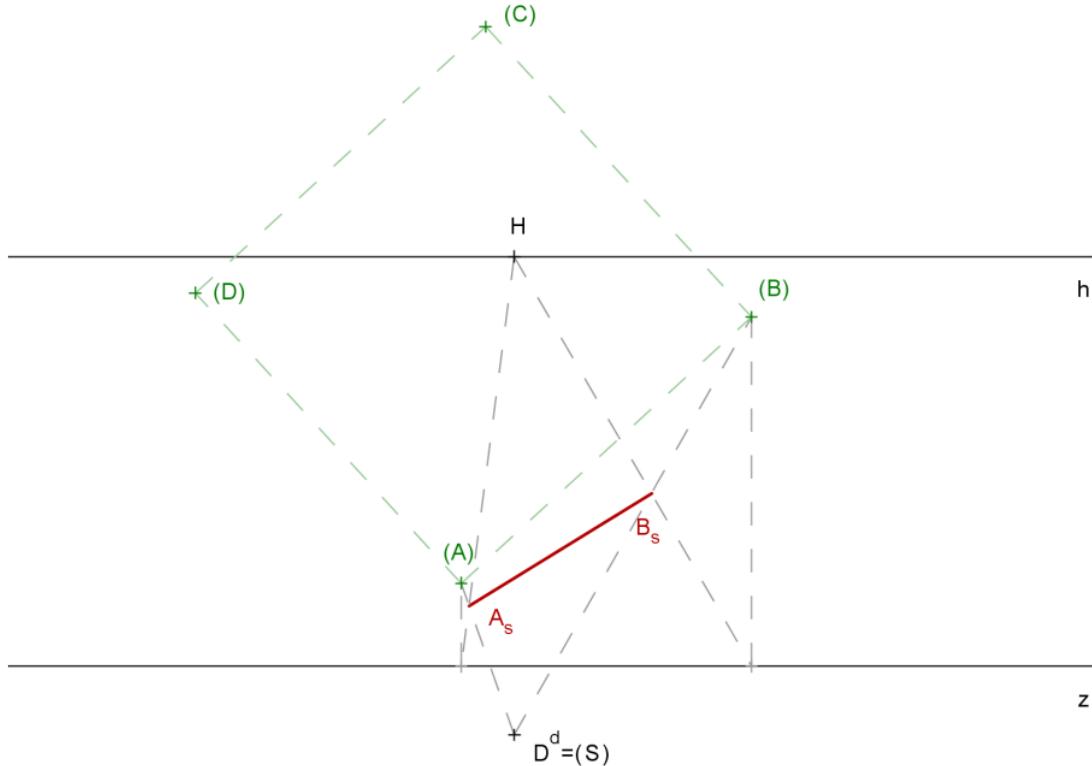
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

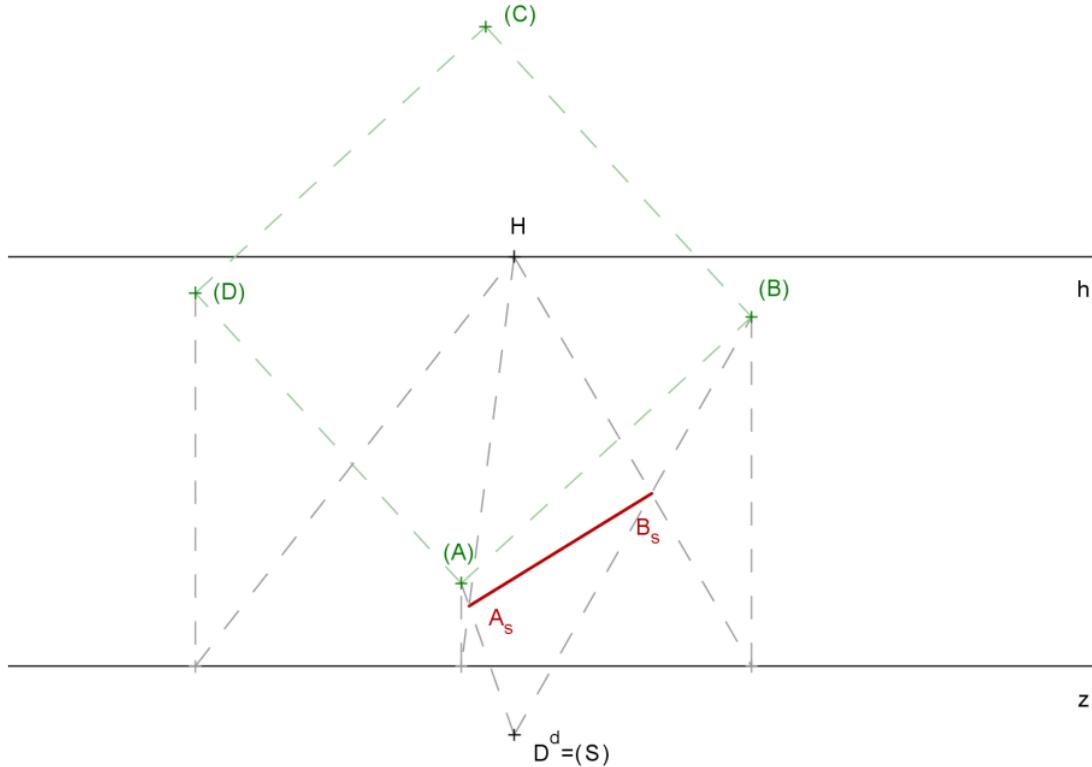
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

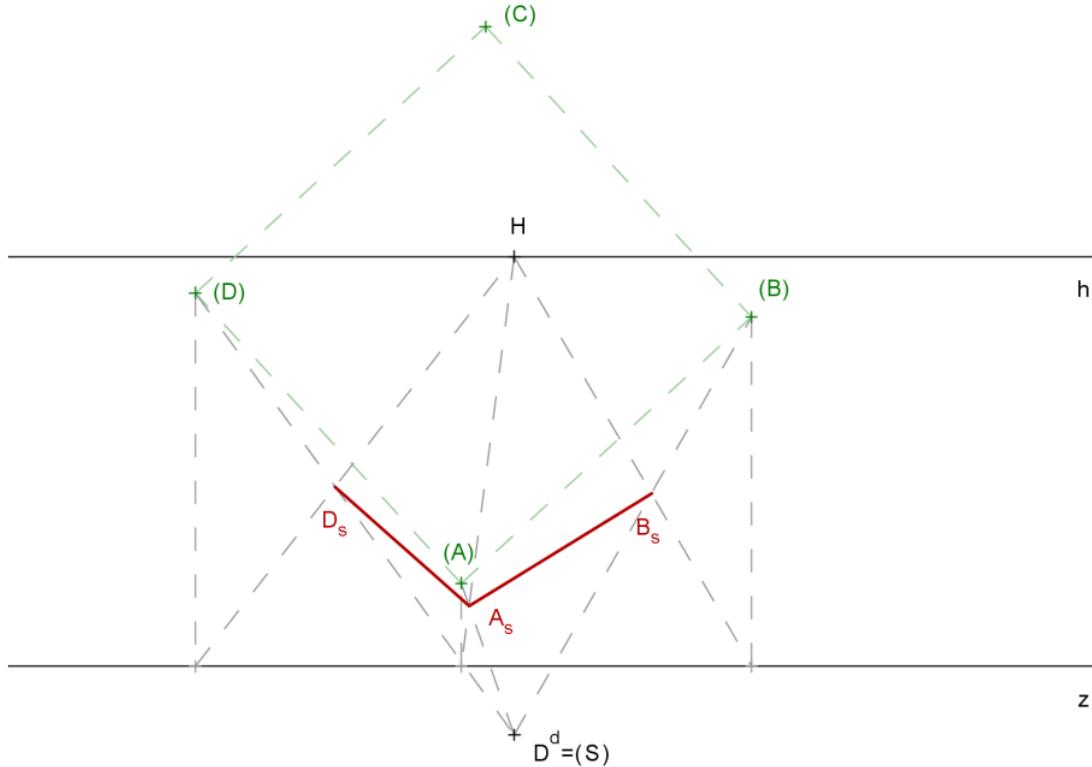
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

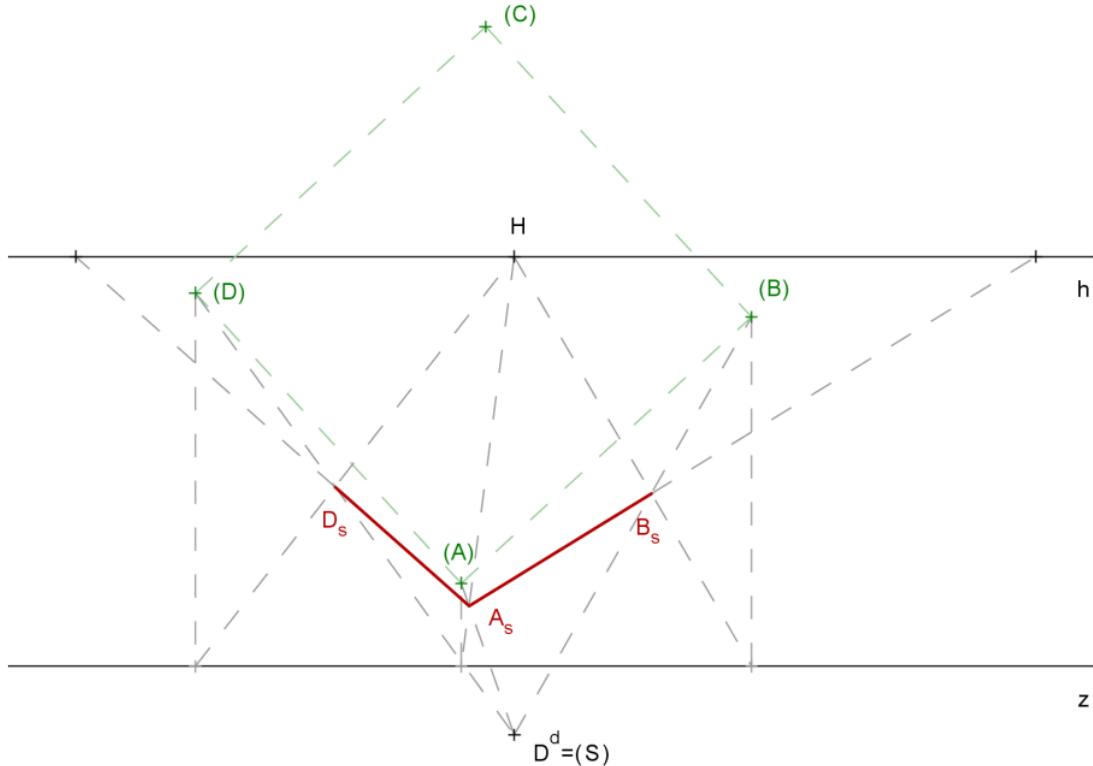
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

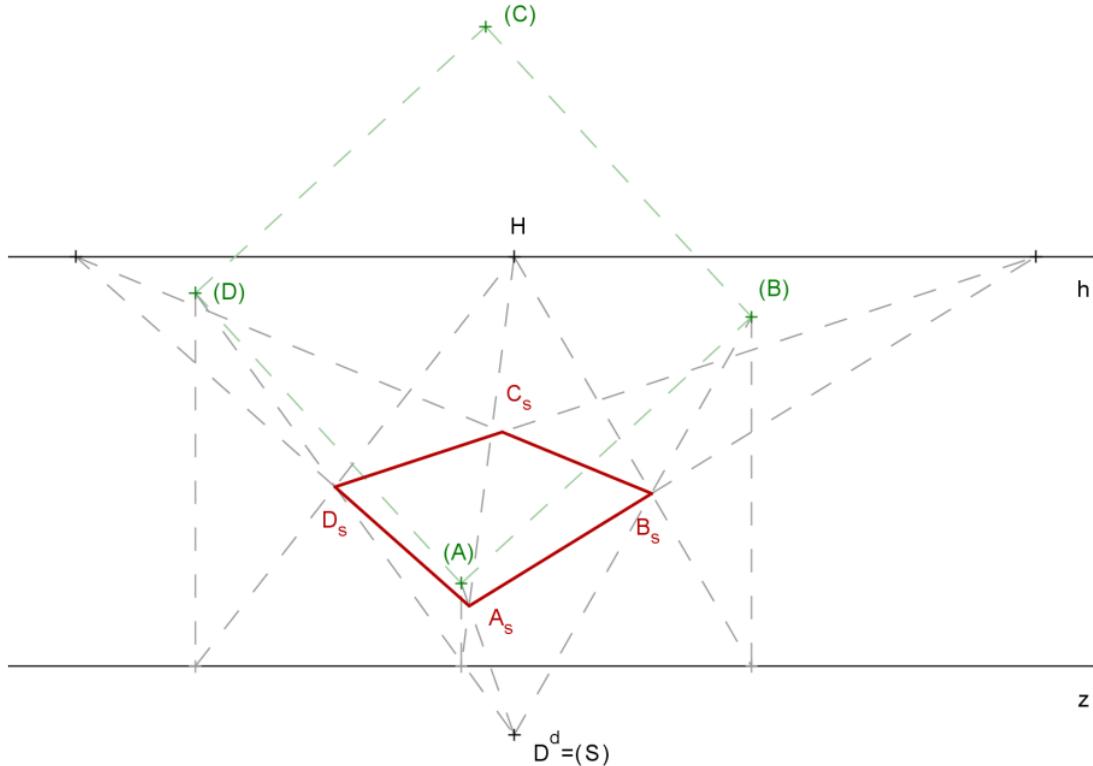
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

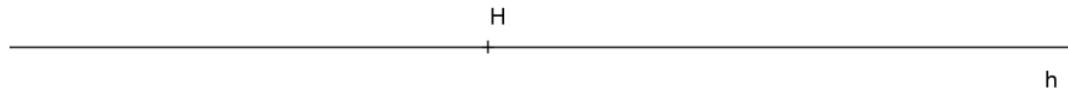
Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

Příklad V horizontální rovině zobrazte čtverec, který je dán hranou A_sB_s .

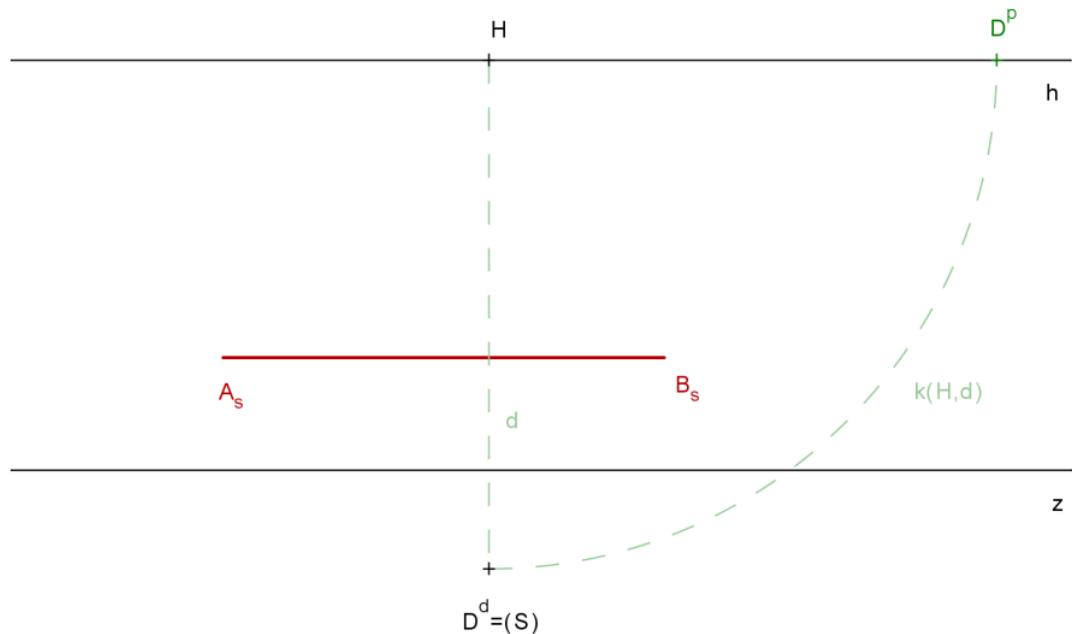

Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

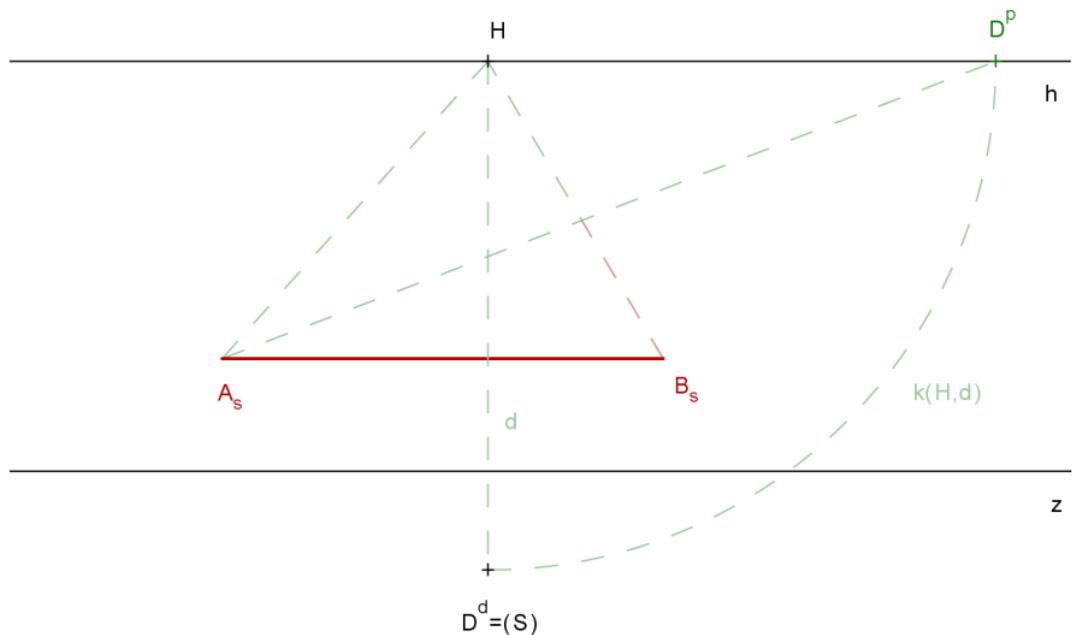

D^d
+

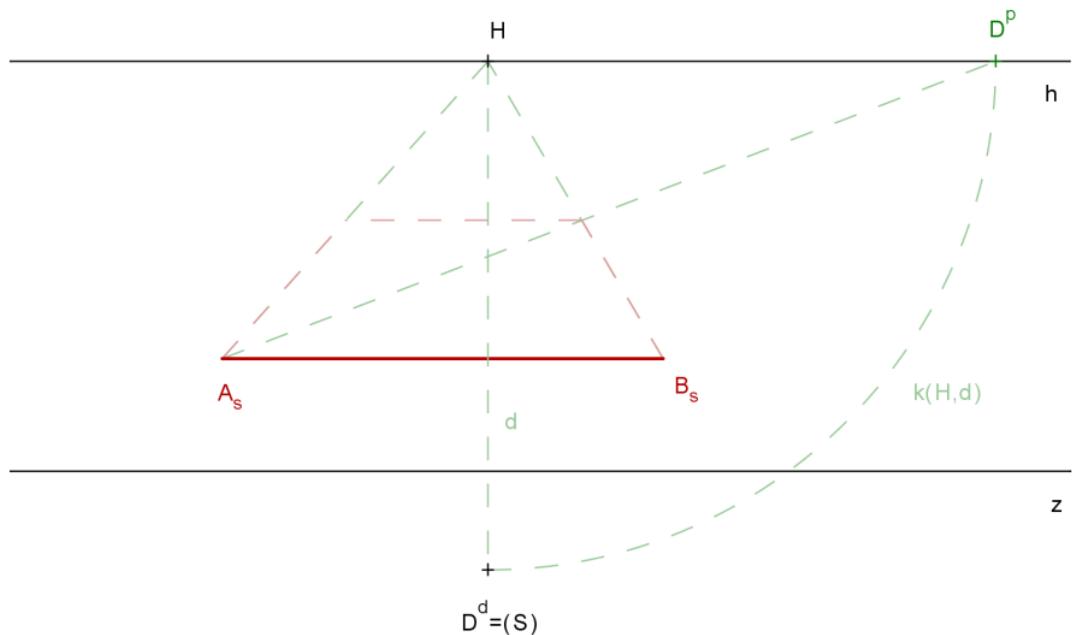
Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

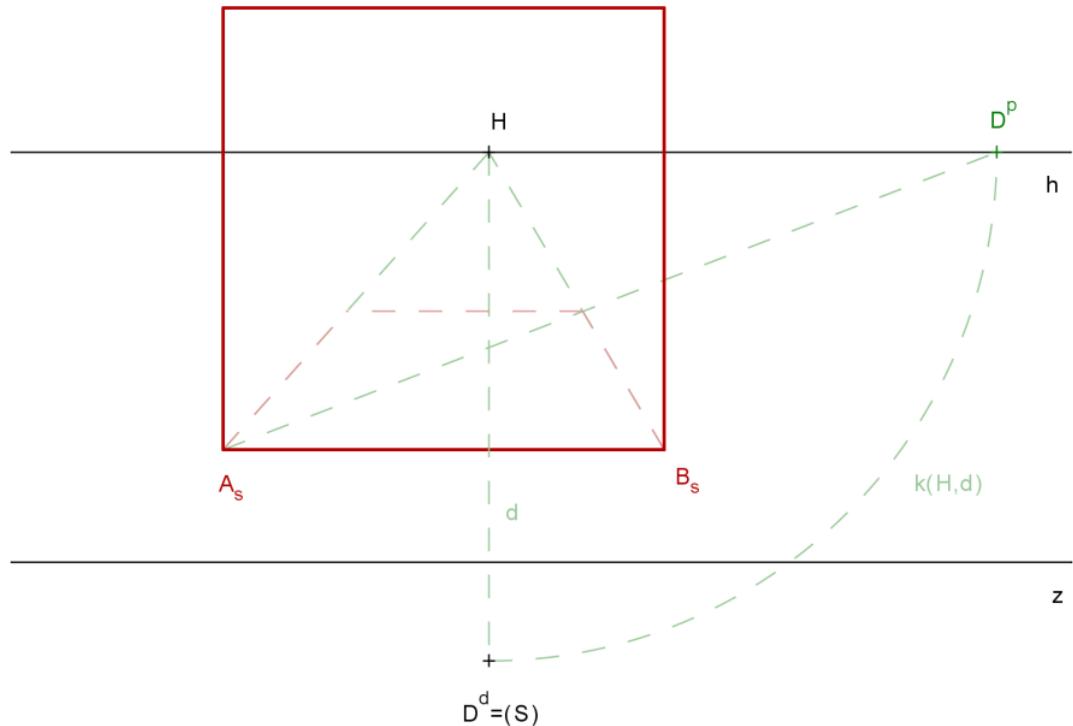
Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

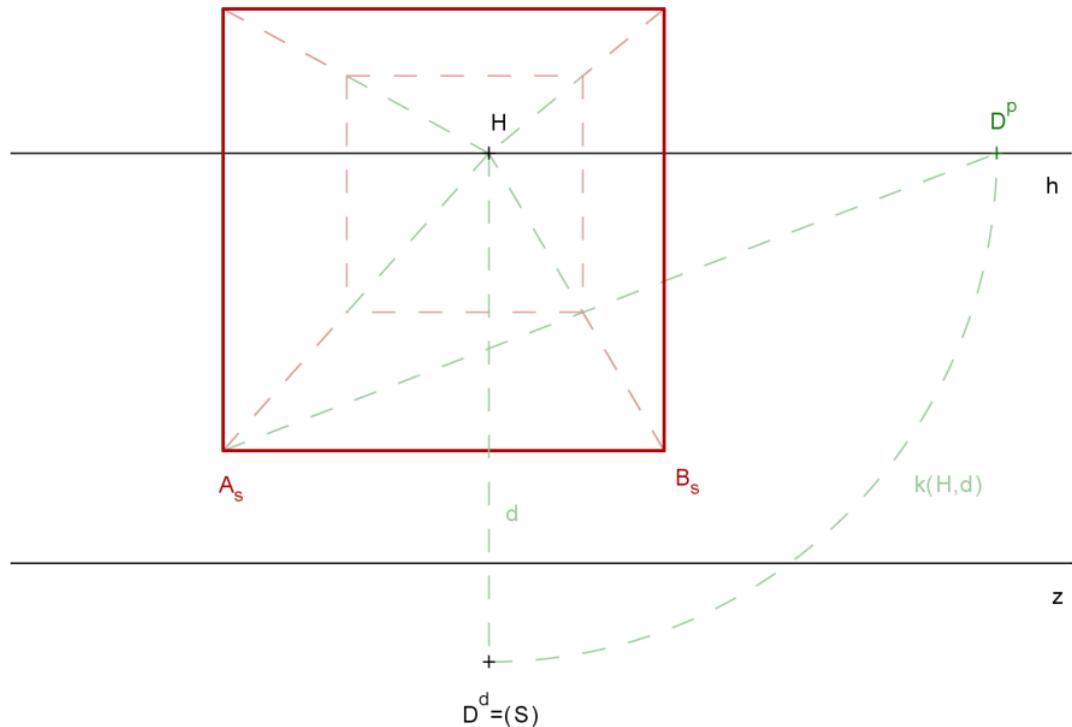
Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

Příklad Zobrazte krychli, která je určena danou horizontální hranou A_sB_s vodorovnou se základnicí.

Příklad V základní rovině zobrazte kružnici o středu O , která se dotýká základnice.

$$\begin{array}{c} H \\ \hline + \\ h \end{array}$$

$${}^+_{\textcolor{red}{O_s}}$$

$$\begin{array}{c} \\ \hline z \end{array}$$

$${}^+_{D^d=(S)}$$

